SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ R. K. AMERIKOJE

APSAUGOS SKYRIUS

Susivienijimas turi net penkis Apsaugos Skyrius. Pomirtinės išmokamos po 150 dol., 250 dol., 500 dol., 750 dol., 1,000 dol., 2,000 dol. ir 3,000 dol. Mėnesinės į šiuos skyrius mokama pagal narių amžių.

Susivienijimas turi taipgi ir Vaikų Skyrių, kurie moka metams $2.20. Apsaugą, jiems miršus, išmokama proporcionaliai pagal konstituciją.

S. L. R. K. AMERIKOJE
222 South 9-th Street Brooklyn, N. Y.

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas

Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ R. K. AMERIKOJE

PAŠALPOS SKYRIUS

Mokantiems 25c į mėnesį, pašalpa užmokama $3.50 savaitėje.
Mokantiems 50c į mėnesį, pašalpa išmokama $7.00 savaitėje.
Mokantiems 75c. į mėnesį, pašalpa išmokama $10.50 savaitėje.
Mkantiems $1.00 į mėnesį, pašalpa išmokama $14.00 savaitėje.
Mokantiems $1.50 į mėnesį, pašalpa išmokama ma $21.00 savaitėje.

S. L. R. K. AMERIKOJE
222 South 9-th Street Brooklyn, N. Y.

No. 12 KAINA 5c. KETVIRTADIENIS, KOVO (March) 23, 1922 SINGLE COPY 5c. Vol.-Metai VI

Anglija apie Liet. Pripažinimą

(Ištrauka iš Anglijos "Parlianmentary Debates" iš 1922 .m vasario 16 d.).

"Pulkininkas Wedgewood užklausė Premiero: kadangi įvyks Genujos konferencija, kurion atvyks Rusija ir Lenkija, ar Jo Didybės vyriausybė dabar pripažins Lietuvos Respubliką de jure, taip kad ji (Anglija) galėtų dalyvauti Genujoje nepaliekant lietuvių interesų Rusijos ir Lenkijos rankose: ir, jei nepripažins, ar Lietuvos nepripažinimo priežastimi yra koks naujs įskundimai iš Paryžiaus?

Užsienių Reikalams Valstybės sekretoriaus pag. (p. Cecil Harmsworth): Lietuvos prašymas pakvietimo dalyvauti Genujos konferencijoje buvo užgirtas. De jure pripažinimas naujų valstybių, kurios įsikurė po karo yra nuosprendis kuris paprastai Didžiųjų Valstybių kombinacijoje buvo daromos Augščiausios Tarybos susirinkime; ir yra tikima, kad panaši procedura, kuri turi vertės sudaryti vienodą akciją, bus sekta šiame atvėjyje.

Lordas R. Cecil: Ar ne tiesa, kad Suomija buvo kaikurių Valstybių pripažinta ilgai dar kitų Valstybių ją pripažinant? Vienodumo proceduroje nebuvo. Leiskite man toliau užklausti, del ypatingų Lietuvos aplinkybių, ar Vyriausybė (Anglijos) nesvarstys reikalingumą pripažinti tą Valstybę tuojaus?

P. Harmsworth: Kilnus Lordas žino ypatingas kliutis; betgi reikalas yra visados vyriausybės svarstomas.

Pulkininkas Wedgwood: Tai kokios yra ypatingos kliutys surištos su Lietuvos de jure pripažinimu? Gal mus sulaikė baimė del Paryžiaus taikos.

P. J. D. Rees: Kokia nauda ateis šiai šaliai per Lietuvos pripažinimą?

P. Harmsworth: Jei gerbiamas ponas man duos progos debatuoti klausimą aš jam pasakysiu.

Londonas. — Miestą Riumą užėmė Italijos kariuomenė, kuri prižiurės, kad miesto valdybon rinkimai teisingai butų pravesti.

LIETUVA NEDALYVAUJA VARŠAVOS KONFERENCIJOJ.

Berlynas. — Belgrade baigėsi konferencija "Mažosios Entantės" ir lenkų atstovų. Konferencijos baigoje išnešta rezoliucija, kad Genuos konferencijoj atstovai neliestų jokių po karo su Vokietija padarytų sutarčių. Tai francuzų darbas.

Varšavoje eina konferencija, kurioje dalyvauja užsienių reikalų ministeriai Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lenkijos. Lietuva toj konferencijoj nedalyvauja.

Lenkija nori padaryti įtakos į Pabaltijos valstybes su darymui fronto prieš bile užpuolikus busimoj Genuos konferencijoj. Taipgi nori sudaryti militarę sąjungą prieš Rusijos bolševikus.

Lietuva, tai vienatinė valstybė, kuri nedalyvauja Varšavos konferencijoj, nes Lenkija nepildo su Lietuva padarytų sutarčių ir okupuoja didelius Lietuvos plotus.

Varšavos pranešimai sako, jog lenkų prezidentas Pilsudskis po senovei daro pastangų Lietuvą patraukti lenkų pusėn, kad atnaujinus istorinius ryšius. Bet Lietuva apie tuos ryšius su lenkais nenori nė klausyti.

Kopenhaga. — Del generalio lokauto kilo Danijoj riaušių, kurių numalšinimui reikėjo šaukt kariuomenę. Areštuotas danų komunistų lyderis, kurs agitavo prie revoliucijos.

Kalkuta. — Čia buvo didelės demonstracijos protestui už suareštavimą indų nacionalistų vado Gandhi ir jo nuteisimą šešiems metams kalėjimo.

Chicago, Ill. — Sveikatos komisijonierius paskelbė, jog žiurkės Chicagos miestui padaro kasmet už 8 milijonus dolerių nuostolių. Mieste esą 4,000,000 žiurkių ir kiekviena padaro už 2 dol. nuostolių kas met.

Maskva. — Rusija visu smarkumu grįžta prie kapitalistinės systemos. Iš tos tai priežasties Leninas rengiasi atstatyti daugiau radikalų nuo valdžios.

ŽEMĖS PIRKIMAS IR BONAI.

Palengvinimas Lietuvoje Pirukusiems Bonus.

Šiomis dienomis gautoji iš Lietuvos žinia apie žemės pirkimą ir bonus beabejo nudžiugins visus tuos Amerikos lietuvius kurie arba jau nusipirko bonų, arba ruošiasi jų pirkti. Lietuvos Ministerių Kabinetas kreipėsi raštu į Steigiamąjį Seimą, įnešdamas įstatymo sumanymą del pardavimo žemės turintiems bonų, kaipo priedą prie įstatymo "Žemei perleisti įgyti ir įkeisti" (1920 m. birželio 28 dieną), tuo projektu 1) nuomininkams, nuo mojantiems iki 50 dešimtinių žemės, duodama pirmenybė įsigyti iki 20 dešimtinių iš jų nuomuojamos žemės;

2) dvarininkams buvo draudžiama parduoti daugiau kaip 10% valdomos žemės ir išviso daugiau kaip 100 dešimtinių (mat norėta palaikyti dvarų žemė vietiniems ir tikrai jos reikalingiems žmonėms). Naujuoju įstatymo sumanymu dvarininkai galės ir daugiau parduoti, bet tik tie, kurie Lietuvoje išleistų Valstybės paskolos kvitų bus pirkę arba sutiks pirkti ir pirks nemažiau kaip už 500 auksinų kiekvienai parduodamai žemės dešimtinei. Tokiu budu ir dvarininkai gauna rimto paraginimo remti Lietuvos Valstybę.

3) Tos gi žemės įsigyti bus leidžiama tiems piliečiams, kurie bus pirkę iš valstybės iždo valstybės paskolos kvitų, o grįžusiems iš Amerikos tiktai tiems, kurie įrodys, kad yra pirkę bent už 2½ dol. Lietuvos Bonų kiekvienai perkamai dešimtinei.

4) Galės pirkties ir didesnių žemės sklypų kaip 20 deš. bet tik tie grįžusieji, kurie bus pirkę arba pirks už $5.00 — Lietuvos Bonų Amerikoje kiekvienai perkamai žemės dešimtinei. Pav. kas Amerikos lietuvių norės pirkti sau 50 dešimt. žemės, turės pirma parodyti, kad jis turi nusipirkę bonų už 250 dol.

5) Perkant valstybės dabar globojamos žemės, pirmenybių turės tie, kurie turės arba "Nepaprastos Valstybės Paskolos" kvitų, arba **"Laisvės" ar Lietuvos gynimo" paskolos bonų — po $5.00 kiekvienai perkamai žemės deišmtinei.**

Reikia pripažinti, kad šitas įstatymo sumanymas yra labai teisingas. Lietuvai juk turi rupėti, kad josios žemę valdytų ne svetimos dvasios žmonės, ne parsidavėliai kitiems, bet geri savo krašto piliečiai, ištikimi Lietuvos vaikai, kurie suprato reikalą išpildyti savo pilietines pareigas sunkiuoju Lietuvai metu, kada ji varo ant žut ir but kovą už savo laisvę. Galima tikėties, kad seimo atatinkamos komisijos ir patsai seimas nesudarys čia išdėsty tam projektui kliučių ir kad tasai svarbusis projektas bus netrukus paskelbtas kaipo įstatymas.

Liet. Informacijos Biuras.

LIETUVOS PRIETELIŲ BEIEŠKANT.

Lietuvos Atstovybei sumanymą iškėlus burelis Amerikonų, siekdami simpatijos savo tautiečių jaunoms Pabaltijos respublikoms: Lietuvai, Latvijai ir Estonijai ketina sukurti tuo tikslu tam tikrą organizaciją. Inicijatyvos griebėsi jau dangelio lietuvių girdėtas p. Robert J. Caldwell, pirmininkas Amerikonų Vidaus Europos Sąjungos (The American Mid European Association). Žinomas, kaipo žymus pramoninkas ir tarpininkas tarp Amerikos turčių, ieškančių patogios dirvos savo kapitalams ir tarp šalių, kurios tų kapitalų ieško.

Visas reikalas geriau paaiškės iš p. Caldwell'o laiško, kuris buvo išsiųstas visiems naujos organizacijos steigėjams. Štai tojo laiško turinys:

"Gerb.... Yra sumanyta įsteigti šiame krašte Amerikos-Baltijos Draugiją (American-Baltic Society), kuri čia veiktų labui naujų Pabaltijos valstybių, taip kaip veikia Japonijos naudai Japonų Draugija ir Skandinavų naudai — Skandinavijos Draugija.

Paprašius Gerbiamam Vol demarui Čarneckiui, Lietuvos Atstovui Washingtone, šiuomi turiu malonumą pakviesti Tamstą prisidėti prie grupės asmenų, tuo dalyku užinteresuotų, kurie susirinks Metropolitan kliube 5th Ave. ant 60th St. pėtnyčios vakare 7:30 val., kovo 31 d.

Tikimės jus dalyvausiant ir savo patarimus duosiant, nes labai yra svarbu toms naujoms demokratinėms tautoms, kad musų demokratinėje šalyje butų organizuota grupė jų prietelių, per kuriuos Amerika galėtų sužinoti apie tų tautų ieškinius ir aspiracijas, kad tokiu budu ingijus toms tautoms šios šalies pasitikėjimą. Yra prirodyta kad mažųjų tautų ramybė butinai reikalinga norint turėti ramybę tarpe didžiųjų tautų.

Aš tikrai lauksiu Tamstos prielankaus atsiliepimo į šį pakvietimą ir pagalbos susiorganizuoti atstovams, Lietuvių, Latvių ir Estų Tautų — drauge su musų tautos reprezentantais, kurie bus tai idėjai palankųs.

Jusų ištikimas,

(pasirašyta) R. J. Caldwell.

Pakvietimai buvo išsiuntinėti šiems asmenims:

Lietuvos vardu

Mr. Hamilton Holt, New York.
Prof. H. H. Bender, Princeton University.
Dr. Samuel McLindsay, New York City.
Rev. E. M. Stires, New York City.
Dr. J. J. Bielskis, New York City.
Mr. P. K. Villmont, New Yor City.

Latvijos vardu

Senator Wm. H. King, Washington, D. C.
Mr. H. W. Taft, New York City.
Dr. John Eiman, Philadelphia, Pa.
Dr. Christopher Roos, Philadelphia, Pa.

Estonijos vardu

Hon. Walter Chandler, Washington, D. C.
Dr. John H. Finley, New York Times, New York City.
Mr. Peter Speek, Congressional Library, Washington, D. C.
Rev. C. Klemmer, Bogota, N. J.

Lietuvos Informacijos Biuras.

Chicago, Ill. — Šio miesto viduryje, pačiam industrijiniame centre , buvo didelis gaisras, kurs padarė už apie 15 milijonų dolerių nuostolių, tukstančiais darbininkų atstatė nuo darbo.

BENDRADARBIŲ FONDAS.

Keletą mėnesių atgal, skelbėme, jog įkuriamas "Garso" Bendradarbių Fondas. Pirmutinė į tai atsiliepė 134 kuopa, auką paskirdama. Malonu pažymėti, kad fondas auga. Šiomis dienomis jin aukojo: p. X — $20.00 ir p. K. Krušinskas $5.00. Ačiu jiems!

Apie Bendradarbių Fondo reikalingumą, manome nieks neabejoja. Kuopos ir pavieniai nariai, imkite tai domėn ir su savo auka prisidėkite, nes tai musų pačių naudon išeit.

Musų Draugijoms

Keliasdešimts metų tam atgal, kuomet nesugebėjome ir nepajėgėme sukurti didelės centralės organizacijos, tuomet buvo geros ir pašalpinės draugijos, kurių begalo daug po lietuvių kolionijas prisikurė. Toms draugijoms reikia nemažą kreditą atiduoti už tai, kad jos traukė lietuvius į grupes, šelpė nelaimėse ir dalinai musų išeivijos tautybę palaikė. Pagalios, jos praskynė kelią didelėms, cent 1.00
lėms organizacijoms. Kaip iš gerų, taip ir iš blogų pa 0.50
pinių draugijų ypatybių lietuviai mokinosi, sukurė S 7.00
R. K. A., jį išaugino, ištobulino ir šiandien, ištikrųjų, 7.00
kuomi pasidžiaugti ir pasididžiuoti. 14.00 10.50

Grįžtant prie musų pašalpinių draugijų, jų ne 10.50
kiant, nė peikiant, reikia atvirai pasakyti, jog jos s 10.50
ką jau atgyveno. Tam prirodymų netruksta. T
žiurėkim arčiau į jų gyvenimą.

Gyvename svetimame krašte. Kad išlaik encevičiutė.
tautybę, kad išlaikius savo brangų tikėjimą, laičiutė.
spiestis į mažas draugijas, bet visiems lietuv as Dočkus.
kams reikia organizuotis ir centralizuotis, ai jošaitė, Anasta-
savo gyvastį ir sveikatą prie S. L. R. K. A. ntanas Poška.

Jei tik atskleisime mažesnių pašalpini na Juškaitė.
torijos lapus, tai tikrai įsitikrinsime, kad as Pečiulis.
galvoti, kaip jas išgelbėti iš tos liudnos as Garuckas, Anta-
daugumas iš jų atsidurė. Daug jų yra
per daug metų mokejusiems nariams d
šalpos nesuteikiant. Kuomet Amerik
daug draugijų tai skaudžiai atjautė ir
kia nariams iš to nauda — atsakymą

Pašalpinėse draugijose beveik i Gera žemė su namais ir
tepridera. Jaunųjų ten maža arba visai nebesirašo, nes jiems didesnis išrokavimas rašytis prie S. L. R. K. A. Kuomet prisieina draugijai ant kart daug pomirtinių išmokėti, mažos draugijos iždas neišneša. Kokios iš to pasekmės, berods, nė sakyti nereikia. Tokios negarbingos ateities gali susilaukti daugelis iš musų pašalpinių draugijų. Kiek tai moralės ir materialės lietuvių išeivijai skriaudos! Čia verta susirupinti, verta rimtai pagalvoti, kad atradus budus ir priemones išvedimui musų draugijų iš neužvydėtinos padėties.

KOKIA IŠEITIS.

Kiek negalvosime, geresnės išeities išgelbėjimui pašalpinių draugijų nerasime, kaip raginant jas dėtis prie Susivienijimo Lietuvių R. K. Amerikoje. Daug draugijų Sus-mas jau yra priglaudęs ir tų buvusių pašalpinių draugijų nariai šiandien atsidžiaugti negali, nes jie tapo nariais ne kokios lokalės draugijėlės, bet S. L. R. K. A., išsišakojusio po visą plačią Ameriką. Jiems nebereikia drebėti del draugijos ateities, neberupi mokėti bausmes, nepaprastus mokesčius, neberupi, kad išvažiavus į kitą miestą reikės narystės nustoti, nes jis yra S. L. R. K. A. nariu ir kur nenuvažiuos, ras kuopą, narystės nenustos, jei tik uoliai pildys visas organizacijos pareigas.

Visų S. L. R. K. A. narių yra šventa pareiga eiti draugijoms į pagalbą, kalbinti dėtis prie mus brangios organizacijos. Iki šiol ne visose kolionijsoe tebuvo kreipiama domės į tai, kad traukus draugijas prie Sus-mo. Kur toks darbas sistematingai buvo varomas, pasekmės buvo tikrai šaunios. Pennsylvanijos valstijoj daug draugijų yra prisidėję prie S. L. R. K. A. su visais savo nariais ir turtu ir daugumoj kolionijų po keletas draugijų susirupino savo ateitim ir veda derybas su centru, kad kuogreičiausiai prie S. L. R. K. A. prisijungus. Girdėjome, kad Sprigfield, Ill., visa draugija S. L. R. K. A. kuopon pereina. Providence, R. I., organizuojasi nauja kuopa ir draugijų nariai tikrai susirupino del dėjimos prie S. L. R. K. A. Taip ir reikia. Jei patys nesirupinsime savo ateitimi, žinokime, jog niekas kitas to mums nepadarys. Musų obalsiu šiandien privalo buti: prirašyti prie Sus-mo visas katalikų pašalpines draugijas, visus lietuvius katalikus, išaugint musų brangią organizaciją į milžiną.

Šį pavasarį toje srityje uoliai padirbėkime, nes progų turime tiek ir tiek. Dabar eina kontestas, todel duoda galimybių visiems dėti savo pajėgas šiam naudingam darbui.

RAŠYKITĖS PRIE SUSIV. LIET. R. K. AM.

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"GARSAS"
Leidžia
Susivienijimas L. R. K. Amerikoje
Išeina Ketvirtadieniais.

Prenumeratos kaina:
Metams $2.00
Pusei metų $1.00
Užsieniuose $3.00

Skelbimų kainos ant pareikalavimo.

"GARSAS"
422 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

LITHUANIAN WEEKLY
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian R.-C. Alliance of America
Geo. Tumasonis,
Secretary and Business Manager

Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Foreign Countries $3.00

Advertising Rates on Application
"GARSAS"
422 South 9th St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

Apžvalga.

DARIEČIŲ VEIDMAINYBĖ.

[illegible] metų pabaigoj, p. [illegible] buvo sušaukęs vei[illegible]renciją New Yor[illegible]us lietuvius su[illegible]ndran darban. [illegible] konferencijos [illegible]as Ivaškevi[illegible] konferenciją [illegible]žiai užgavo [illegible] ir pačią [illegible]iką. Bet [illegible] norėda[illegible]audin[illegible]n pri[illegible]ie to, [illegible]sutiko [illegible] kuriant tam tikrą organizaciją. Patsai Sandaros pirmininkas, p. Račkauskas ir "Sandaros" red. ant visko sutiko, dirbo rezoliucijų komisijoje ir pagamintas rezoliuc. del kurimo naujos organizacijos gynė konferencijoje. Be to jisai ir komisijos susirinkime, gaminant "Liet. Respublikos Rėmėjų" statutą, gana noliai dirbo ir visamė sutiko. Bet per "Sandarą" liberalai pradėjo statyti kokias tai keistas sąlygas atstovybei, kuri su kuriamąja nauja organizacija tiek tik bendro teturi, kiek toji organizacija galėtų Lietuvai nešti naudos. Atstovybės noru buvo, kad visos Am. lietuvių sriovės bendrai dirbtų valstybinį darbą.

Pagalios, susirinkimas, kovo 16 d., New Yorke, kur galutinai turėjo but peržiurėtas statutas ir išrinkta "Lietuvos Rėmėjų" valdyba, Federacija savo įgaliotus atstovus prisiuntė, bet Sandara neprisiuntė. Sandaros pirm. teišinosi, kad reikėję atsiklausti sandaros narių ir t. t., todel negalėjo atstovų išrinkti. Vienok šiame susirinkime nieko apie sandariečių statomas sąlygas nepriminė, nors apie tai žinojo, nes sandariečių valdyba, pasak "Darb.", kuopoms štai kokią krivulę buvo į skyrius išsiuntusi:

"1. — **Ar kuopa užgiria A. L. T. S. Centro nusistatymą kaslink naujai organizuojamojo bendro su klerikalais darbo?**

"Centro Valdybos nusistatymas yra šitokis: pirmu, negu bus užgirtas **Lietuvos Respublikos Rėmėjų** statutas, Sandara turi pastatyti sekančias išlygas: 1) Lietuva turi atsiųsti Lietuvos Finansinę Misiją iš 3-jų narių, vienas nuo Liaudininkų ir Valstiečių Sąjungos bloko, vienas nuo Krikšč.-Dem. ir vienas bepartyvis (arba žydas); 2) Iš Atstovybės turi buti pašalintas p. Mastauskas, kaipo Amerikietis ir neturįs Amerikos visuomenėje paramos. 3) Vieton p. Čarneckio turi buti atsiųstas kitas žmogus, mokąs anglų kalbą, turįs prityrimą diplomatiniame darbe; 4) Visos aukos liečiančios Lietuvos valstybinius reikalus turi eiti per Liet. Resp. Rėmėjų iždą; 5) Tautos Fondas visas surinktas Lietuvos Valstybei aukas turi perduoti Lietuvos valstybei.

"2. — **Kas reiktų daryti, jei šitos Sandaros pastatytosios išlygos nebutų priimtos?**

"Ar kuopa mano, kad butų galima kuriose nors išlygose nusileisti, ar griežtai už jas stoti, jei jos visos nepriimtos, tai neįti į bendrą su klerikalais darbą?

Ar-gi čia ne veidmainybė? Sandaros valdybos nariai vedė tarybas su katalikais, jokių sąlygų nė Atstovybei, nė Federacijai nestatydami, tečiaus kitais keliais varė agitaciją prieš kuriamąją organizaciją, prieš Atstovybę, krivulėj į skyrius pati valdyba rekomenduoja pastatyti tokias sąlygas, kurios netik Federacijai, bet ir kitiems negali buti priimtinos. Juk tie sandariečių lyderiai galėjo pačioj pradžioj parodyti savo veidą, tąsyk nebut reikėję veltui laiką leist, kelionių iškaščius panešt. Kokiais jie tikslais tokiais veidmainingais keliais ėjo, tai jie patys težino. Tik prie progos verta pažymėti, jog sandariečiai tokiais savo elgėsiais dar sykį parodė savo nesubrendimą, partijos statymą augščiau Lietuvos reikalų, aiškų nenorą eiti į bendrą valstybinį darbą. Šiame atsitikime sandariečiai tikrai pasiliko ištikimi sociajalistų obalsiui: "Šalin visas pasaulis, lai gyvuoja aklas partyviškumas."

Lietuva kritingoj padėty, Reikalinga bendro, sutartino darbo, kad atvadavus Vilnių. Todel, ar nors kartą sandariečiai supras ir ar atjaus taip svarbius Tėvynės reikalus, ar pašvęs bent dalelę savo laiko ir pajėgų Lietuvos valstybės darbui? Lauksime.

Del sandariečių nusistatymo ir jų sąlygų pakalbėsime kitą kartą.

ATSAKĖ Į "KELEIVIO" ŠMEIŽTUS.

Sosialistų ir taip vadinamųjų tautininkų laikraščiai, ypač šiuo laiku, pradėjo visokių šmeižtų leist apie Lietuvos valdžią. "Keleivis" savo 8 Nr., straipsnyje "Šmugelis, diplomatija ir kiti dalykai" tiesiog nežmoniškai apšmeižė ir įžeidė Lietuvos valdžią ir žmones, kurie ją demokratiniu budu pastatė. Į tai Lietuvos Informacijos Biuro vedėjas, adv. M. M. Šlikas, "Keleivio" 11 nr. šiaip atsakė:

"Letuvos Informcijų Biuras įgaliotas yra parcikšti, kad tvirtinimas, buk "Suvienytų Valstijų valdžia žiuri į dabartinę Lietuvių valdžią, kaipo į burį sukčių, grafterių ir vagių" yra neteisingas ir kitaip negali buti kvalifikuotas, kaip tik sąmoningu ir apgalvotu lietuvių tautos ir jos valdžios įžeidimu.

"Jei straipsnio autorius yra pasirašęs netikruoju savo vardu, tai butų pageidaujama žinoti bent to visiškai jam patikimo asmens vardą, kuriam buvo praneštas minėtas Amerikos valdžios nusistatymas, ir kurio žodžiais autorius taip giliai įtikėjo, kad drįso spaudoje viešai paskelbti sunkų ir žeminantį apkaltinimą Lietuvos valdžiai, kuri, kaip žinoma, susideda iš Steigiamojo Seimo visos tautos rinktinių žmonių, su įvairiomis frakcijomis pradedant socialdemokratais ir baigiant tautinių mažumų atstovais ir Ministerių kabineto, kuriame ne vienas asmuo yra daug ir nuo senų laikų lietuvių tautai žinomas kaipo jos kėlėjas ir nenuilstamas jos darbininkas.

"Amerika — gerbianti save valstybė, ir pasakymas, kad ji turį santykius su buriu "sukčių, grafterių ir vagių" (nes ji turi santykius su Lietuvos valdžia), yra perdaug drąsus tvirtinimas. Jeigu minimo straipsnio autorius tikslas yra stengtis paraginti Amerikos valdžią sutraukti pradėtus užsimegzti ryšius su Lietuva (o kitokio tikslo negalima įžiurėti), tai jo darbas yra bergždžias, nes Amerikos valdžia vadovaujasi ne piktos valios pagamintomis insinuacijomis bei pramanytais šmeižtais, bet semia savo tikras žinias apie Lietuvą ir jos valdžią iš savo Komisijonieriaus Rygoje, kuris paskirtas yra Lietuvai, Latvijai ir Estonijai ir iš savo Konsulo Kaune.

Sučiuptas už čiupryno socialistų šlamštas negalėjo prirodyti savo paskelbtų melagysčių, bet išsisukinėja, buk tokį straipsnį talpinsę su tuo tikslu, "kad jis paragins Lietuvos darbininkus ir veikėjus uoliau dirbti Lietuvos Respublikai ir budriau daboti jos garbę." Ar-gi ne puikus noras šmeižtais ir melagystėmis pasitarnauti Lietuvai? Aiškus daiktas, kad tokiais straipsniais socialistų šlamštai pasitarnauja lenkams ir trugdo darbą del Jungtinių Valstijų Lietuvos pripažinimo.

Kitą melagystę netik "Keleivis", bet "Vienybė" ir "Sandara" pakartojo, kad prie p. Vilcišio Lietuvos Atstovybę State Departamentas jau buvęs pripažinęs kaipo Lietuvos Legacija. Apie tų laikraščių nesąmones pereitam "Garso" numery rašėm. Dabar Informacijos Biuro vedėjas patvirtina mūsų argumentus, atsakydamas į "Keleivio" nevykusį priekaištą:

"Santikiai tarp Lietuvos valdžios ir Suvienytų Valstybių Komisijonieriaus bei jų Konsulo Lietuvoje yra kuogeriausi, kaip lygiai tarp Amerikos valdžios ir Lietuvos Atstovybės Washingtone. Netiesa yra, kad State Departamentas pirmiau yra vadinęs Lietuvos Atstovybę — Legacija, o dabar nustojęs. Sulyg tarptautinėmis teisėmis Legacija gali vadintis tiktai pripažintos šalies Atstovybė, Amerika gi Lietuvos dar nėra pripažinusi.

"Bendrai imant santykiai su Amerikos valdžia kas kart eina geryn. Lietuvos Atstovybei tenka turėti nuolatinių susinešimų su State Departamentu kaip asmeniškai, taip ir raštu (per paskutinius kelis mėnesius iš Atstovybės pasiųsta State Departmentui 35 raštai ir gauta iš jo 41 raštas). Iš Amerikos valdžios pusės sutinkama daug prielankumo Lietuvai ir, kaip jau yra pranešusi "Elta", šį mėnesį reikia laukti, kad Lietuvos pripažinimo klausimas bus Amerikos valdžios pastatytas svarstymui.

Lietuvoje karo stovis. Lenkai taip ir laukia progos pult visą Lietuvą. Aišku, kad jie rankas trina iš džiaugsmo, matydami, kaip socialistai ir liberalai, leisdami įvairias insinuacijas apie Lietuvos valdžią, gelbsti lenkų išgamų pražutingam Lietuvai darbui. Todel del "Keleivio" augščiau paminėto straipsnio Informacijos biuro vedėjas šiaip apgailestauja:

"Dideliu apgailestavimu tenka pastebėti, kad Lietuvos nepriklausomybės priešų lenkų pramanyti argumentai taip atkakliai jų brukami spaudon su tikslu diskredituoti Lietuvą, parodyti pasauliui, kad ji pati nesugeba valdytis ir, kaipo išvada, kad jos nepriklausomybės negalima pripažinti — randa savo atbalsį ir lietuvių spaudos dalyje.

Tai mat kokie Lietuvos prieteliai tie mūsų socialistai.

BENT PASIGYRĖ.

Brooklyno "Vienybės" 22 Nr., ant pirmo puslapio didelėm raidėm pažymėta: "Vienybė" turi Kaune savo vardu aikštę." Perskuičius tą "svarbų" dalyką, ieškojome apie tai daugiau žinių ir atradome ant penkto puslapio tulo V. N. raštelį, kurs tarp kitko rašo:

"Vienybiečiai," — valio jums! Jums tenka dabar garbės už įjųsų gerus darbus ir nenuilstantį triusą. Čionai šalę Karo Muzėjaus yra gražus plecius, tai krikštindami "Laisvės Varpą", pakrikštino kartu ir tą plecių, ir davė jam vardą "VIENYBĖS AIKŠTĖ". Delto, kad "Vienybė" yra Amerikoje daug pasidarbavusi Lietuvos Nepriklausomybei nuo daugelio metų, delto, kad ji daug yra pasidarbavusi ir del to varpo, ir apskritai rupinasi Lietuvos reikalais."

Ar girdėjote kas tokią nesąmonę? "Vienybės" "naudingiems" Lietuvai darbams pagerbti net aikštė Kaune jos vardu pavadinta! Kodel gi "Vienybei" nepasigirti ir savo skaitytojų nedžiuginti ir kitokiomis nesąmonėmis, sakysim kad ir tuom, jog Kaune leidžiama laikraštis "Vienybės" vardu delto, kad Brooklyno liberalų laikraštis pagerbti.

Kaune yra Laisvės Aleja. Tai Brooklyne "Laisvė" galėtų pasigirti, jog tas vardas iš jos pasisavinta, arba jos naudai taip užvardinta. Pagalios yra ir Vytauto gatvė, pasak "Vienybės" išeitų, jog toks vardas tai gatvei duota delto, kad Chicagoj, ar kur kitur yra Vytauto Draugija.

Nieko nesakytume, jei tokia žinia but patilpusi "Tarkos" skyriuje, bet dabar jinai tilpo ant pirmo ir penkto puslapių.

STIPREJAME, BET REIKIA BUDETI.

Nelaimė Lietuvai iš tų jos vaikų, kurie per juodus akinius į viską žiuri, kurie Lietuvos gyvenime neįstengia įžiurėti nieko džiuginančio, suraminančio. Viskas jiems atrodo baisu, tamsu, žiauru. Lenkai musų šmeižimui išleidžia milijardus savo markių. Kaipgi jie džiaugiasi, matydami, kad tiek daug silpnadvasių Lietuvos piliečių už dyką eina jiems į pagalbą.

Bet klysta musų pesimistai, juodus stiklus pamylusieji; klysta ir lenkai, manydami šmeižtais ir prasimanymais atsiekti savo tikslo

Lietuva nežusta ir nežus. Priešingai, ji nuolat eina stipryn. Pergyveno ji daug didesnių ir sunkesnių vargų. Priešai buvo beveik jau už gerklės benutverią smaugti: rusai, vokiečiai, savi judosparsidavėliai liuosai šeimyninkavo Lietuvoje. Šiandien tie priešai nebebaisųs. Lietuvą valdo savoji stipri valdžia, žmonių demokratiškai pastatyta. Tiesa, naujas ir didelis pavojus — lenkai atsirado Lietuvos Rytuose— bet ir tą nugalėsime, jei tik stiprųs dvasia busime.

Lietuvos vidujinis tvarkymasis ir stiprėjimas — tai neužginčijamasai faktas.

1) 1922 m. 15 d. vasario St. Seimas galutinai priėmė Žemės Reformos įstatymą.

Visi liberalų laikraščiai mėgsta girties, bet "Vienybė" šį sykį tikrai rekordą sumušė. Ištikro tuom gali pasigirti.

IŠKILMINGAS STEIG. SEIMO POSĖDIS.

Steigiamojo Seimo rumai iškilmingai papuošti. Garbės sargyba eina karo mokyklą. Dar prieš pradėsiant posėdį publikai pavestos vietos apimtos. Daug įžymių visuomenės darbuotojų. Yra atvykę Mažosios Lietuvos Klaipėdos svečiai šiai nepaprastai iškilmių dienai. Ministerių Kabineto ložoje visas M. Kabinetas su premieru Galvanausku priešoky. Diplomatų ložoje: visi esamieji svetimų Valstybių Atstovai, be to, atvykę iš Rygos Anglų atstovas Pabaltjurio valstybėms ponas Wiltons ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas Pabaltijos valstybėms pulkininkas Ryan.

Lygiai 2 val. 22 min. posėdį atidaro Steigiamojo Seimo Pirmininkas l. e. Prezidento pareigas A. Stulginskas, kurs savo kalba daro trumpą nuveikto per ketverius nepriklausomybės metus darbo apžvalgą. Pirmininko kalba visą laiką pertraukiama trukšmingu delnų plojimu. Po kalbos Steigiamojo Seimo atstovai gieda Lietuvos Himną. Steigiamojo Seimo Sekretorius skaito visą eilę gautų pasveikinimų iš svetimų draugingų valstybių bei šiaip visuomenės organizacijų. Posėdžiu metu prie Seimo rumų atvyksta manifestacija, kuri sveikina St. Seimą. Atsako St. Seimo vice pirmininkas kun. Staugaitis. Kalba Seimo ir visuomenės atstovai. Visuomenės atstovai neša Valstybės vėliavą posėdžio salėn.

E. RESPUBLIKOS PREZIDENTO P. ST. SEIMO PIRMININKO A. STULGINSKIO KALBA.

Gerbiamieji Steigiamojo Seimo nariai!

Lietuvos Valstybei tenka kaskart su didesniu džiaugsmu minėti jau ketvirtas atgautos nepriklausomybės sukaktuves. Su pasigėrėjimu privalome konstatuoti, jog Vasario 16 dieną 1918 m. sunkios okupacijos metu senojo Gedimino pilyje tartas reikšmingas Valstybiniame musų gyvenime Tautos žodis tampa realybe. Kas kiltesnių Lietuvos sunų buvo svajonėmis apmesta, kas "Jaunosios Lietuvos" dainiaus pranašingais posmais atausta, to tai šiandien mes esame ne tik liudytojais, — žiurėtojais, bet ir dalyviais musų Valstybės atstatymo darbo.

Apėnkiu anuos garbingus Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių laikus, neminėsiu plačiau ir tos sunkios šimtmetinės priespaudos, kuomet "Anė spaudos, anė rašto mums turėt neduoda; Tegul, sako, bus Lietuva ir tamsį ir juoda." Kuomet "Iš praeities Josios sunus sau stiprybės semia."

Šiandien manau neprošalį bus mesti akis į musų Valstybės atstatymo eigą, kad nors bendrais bruožais apibudinus tai kas jau nuveikta ir kas dar reikia pirmoj eilėj atlikti.

Pradedu nuo istorinės 16 Vasario dienos. Paskelbus atstatomą Nepriklausomą Lietuvą 1918 m. senoje musų sostinėje Vilniuje, dar svetimai okupantų jėgai tebespaudžiant pavyksta mums nustatyti, kad ir svyruojantis Valstybinės musų organizacijos pamatai, įsmeigti ant jų, taip sakant, vieną, kitą, tveriamojo aparato gairę.

Šit aušta 1919 metai. Dar ta pati karinė okupacija. Šiaurės ir rytų padangės tamsiai niaukiasi; kilusi ten raudonoji audra įsiveržia į Lietuvą, stengiasi jaunutę musų organizaciją sutrinti į dulkes, nušluoti ją nuo žemės paviršiaus, net rimtai grasina Vakarams iš pamatų išjudinti nusistovėjusį jų gyvenimą. Ir šitokioj padėty Lietuva nenustoja vilties. Įtempiamos visos krašto pajėgos valstybei stiprinti, ją nuo priešų ginti. Štai mes matom vadovaujant Centro aparatui besiorganizuojant milicija, savivaldybės; mes regime rinktus Lietuvos liaudies atstovus, susivažiavusius Kaunan tartis neatidedamais Valstybės reikalais; mes sužavėti žiurim į skaistų Lietuvos jaunimą su dideliausiu pasišventimu einantį savo Tėvynės, savo gimtojo krašto vaduoti.

Taip musų vidaus reikalams besitvarkant dygsta pirmieji Lietuvos kariuomenės buriai; jie kai bematai virsta pulkais, divizijomis... jų tatai pastangomis apvalom Lietuvą nuo raudonųjų okupantų: Rusų bolševikai vejami iš Lietuvos, net atvaduojama iš jų mums giminingas Latvių kraštas Ilukšta; beveik tuo pačiu metu kertamas mirtinas smugis kitam priešui — Bermontui. Kuo ne visas kraštas — laisvas. Lietuva pripažįstama daugelio valstybių nepriklausoma de fakto.

1920 m. susirenka teisėtasis šalies šeimininkas Steigiamasis Seimas Lietuvos Valstybei pamatus nutiesti. Sunormuojami santikiai su Rusais, kaip valstybės su valstybe. Nustatoma pastovi siena su Latvija. Dedami rimti pagrindai Pabaltmario valstybių Sąjungai įkurti. Steigiamajam Seimui tenka tarp kitko rišti sunkiausį klausimą, butent Lietuvių Lenkų ginčą.

Kilus Lenkų Rusų karui Lietuva saugodama neitralitetą deda pastangas, kad atsivaduotų priklausomus jai pietų kraštus su Senąja Lietuvos Sostine Vilnium. Ji buvo be mažko savo tikslą pasiekus, tiktai vylingas lenkų žygis Želigovskio priedanga privertė Lietuvius apleisti lietuvių gyvenamas pietų sritis, net Senąjį savo Sostmiestį.

Tą neteisėtą lenkų žygį moraliai pasmerkė Tautų Sąjunga ir visas civilizuotas pasaulis; bet su pasigailėjimu reikia konstatuoti, kad realių pasmerkimo išvadų nerasta reikalo padaryti. Su širdgėla privalu pažymėti, jog tie skambus tiesės, teisėtumo mažųjų tautų laisvės obalsiai kart kartėmis skelbti Vakarų Europoj ir Šiaurės Amerikoj, šiandien dar toli nuo įgyvendinimo.

Norėdami ginčą su lenkais taikiu budu baigti savo bylą mes pavedėm Tautų Sąjungai spręsti. Tautų Sąjunga pasmerkusi klastingą Želigovskio žygį, siulė tuo reikalu daug sumanymų, bet su vienu ir tai svarbiausiu apsilenkė: nerado reikalo sulaužytos Suvalkų sutarties atitaisyti, restitucijos status quo ante padaryti. Galop tam ginčui išrišti Tautų Sąjunga buvo pasiūliusi Lietuvai sudaryti su Lenkija labai artimus ryšius. Lietuvių tauta tiek pastangų ir aukų dėjusi savo laisvei iškovoti, matydama tame Tautų Sąjungos pasiulyme suverenių tautos ir valstybės teisių siaurinimą, nerado ir neranda galimu panašaus pasiulymo priimti. Vienok, nežiurint į tai Lietuvos valdžia kaip pirma taip ir dabar pasirįžusi yra daryti visus galimus žygius, kad tą ginčą taikiu budu likvidavus.

Buvo taipgi dedama daug pastangų, kad įvyktų tasai senai laukiamas tų dviejų seserų Mažosios Lietuvos su Didžiąja susijungimas. Bet dėja delei ne nuo musų priklausomų aplinkybių, toi lig šiai dienai neatsiekta.

1921 m. Lietuvos Valstybei pavyksta sustiprinti savo padėtį užsienyje: ji priimama į Tautų Sąjungos narius; ją pripažįsta ne tik de fakto, bet ir de jure nepriklausoma visų valstybių eilė; neskaitant Vokiečių ir Rusų, pirmieji žodį tarė musų giminės ir kaimynai Latviai, toliau Estai, Mexico, Šveicarai, Švedai, Danai, Norvegai, Olandai, Suomiai, pagaliaus patys ką tik iš svetimo jungo pasiliuosavę draugingi mums Čeko-Slovakai, Islandai.

Stiprinant musų padėtį užsieniuose, vedant griežtą kovą su nepriklausombyės priešais, tenka tautai tuo pačiu metu daug triuso dėti vidaus reikalų tvarkymui Valstybės aparato ukdymui. Štai mes matom, jog gyvenimui reikalaujant dygsta viena po kitai valstybės įstaigos. Ketvertą metų atgal su labai neskaitlingomis pajėgomis pradėjom organizacijos darbą, šiandien jau prisiartinome prie normalinio valstybiniame gyvenime aparato.

Steigiamam Seimui nustačius etatus įstatymo keliu musų valstybės aparatas įgyja tinkamo pastovumo. Iliuostruojant joje ugį skaitlinių šviesoje, pavyzdžiu paėmus

r amžius musų broliai dir- svetimiems ant lietuviš- kos žemelės. Didžiausia kriauda kruvinai žeidė lie- uvių širdis. Musų žemės tur tai ėjo svetimiems. Nors sy- kį jau atėjo galas toms skriaudoms ir neteisybėms. Lietuvos piliečiai, ištikimi s vaikai patys valdys ir rbs jau nebe svetimiems, et sau — Lietuvos žemę.

2) Svarbios priežastys ro iššaukusios Lietuvos ldžioje krizį. Senasis Mi- terių kabinetas pasitrau- Bet ką gi! Veltui lenkai augėsi del to įvykio. Ne- tariant partijoms del ko- ėijos susidarė naujas dar- kabinetas. Iš naujo mini- erių pirmininko deklaraci- paaiški, kaip rimtai ma- ma griebties darbo, kad etuvą iš vargų atstačius.

3) 4-ių metų laisvės sukak- vės aiškiausiai parodė, o toli jau Lietuvos valsty- nužengta pirmyn; Val- os aparatas galutinai už- as ir sustiprėjęs, savi- ybės miestų, apskričių ir ščių jau inėjo į savo vagą isigali, mokyklų ir mok- vių skaičius beveik tris- rt padidėjęs, negu buvo ieš karą, prekyba ir pra- nė dideliais žingsniais ei- pirmyn. Ukiai tvarkosi ir prėja. Baigiama prieiti vo valiutos. Su latviais ir stais sudaryti labai artimi antikiai. Pradedama tartis su suomiais. Šiais metais mtai ruošiamasi padaryti irių sutarčių su skandina- valstybėmis: Švedija, orvegija, Danija.

Kada taip Lietuva sustip- uje ir tarptautinėje je — Vilniaus ir Klai- s prijungimo klausimas išširiš savaimi. Bus tai tik artimiausios ateities klausimai. Anų sričių lietuviai negi nurims, pakol nesusijungs su Lietuva. Jų ir širdis, ir protas, ir visokie išrokavimai verste vers artinanties prie musų. Nebus tos pajėgos, kuri tą eigą galėtų sulaikyti.

Musų ateitis beabejo šviesi. Tik nevalia mums nurimti; privalome atsiminti, kad daug vargo reikės pakelti, daug kliučių reikės pergalėti. Iš Lenkijos pas mus veržiasi legijonai, ponų ligos ir cholera. Lenkai dar vis tebesitiki sugriauti musų laisvę ir visą Lietuvą užvaldyti. Ji butų tai nesykį jau mėginusi daryti, jeigu jos prieteliai nebutų nuo to ją sulaikę Sulaikė ne delto, kad musų gailėtų, bet delto, kad nežino, ką daryti, nežino, kiek pas mus dvasios stiprybės; jeigu jie ingytų įsitikinimo, kad mes esame silpni, tai netruktų Lietuvą užlieti lenkų legijonai. Nieko tada musų riksmai negelbėtų. Ir kas mus išgirstų?

Tik delto lenkų neleidžiama Kaunan, kad bijoma, jog tas neišeis sveikaton nei lenkams nei Europos ramybei, nes mes kartą laisvę atgavę jau nesiduosim svetimiems valdyti.

Lenkai dabar dvejopu keliu eina; iš vienos pusės jie vis dar tebešmeižia mus pasaulio spaudoje ir politikų kabinetuose, iš antros pusės jie klaidingomis žiniomis stengiasi pačius lietuvius užmigdyti. Pasklysta dažnai žinių, kad ar tai rusai ruošiasi mums į pagalbą, ar tai anglai draudžia lenkams Vilnių prijungti. Tokiomis žiniomis neatsidėkime, teneužmigdo jos musų budrumo. Bukime tik patys stiprųs, su siklausų, remkime visi kuo išgalime savo valstybę, bukime visada pasiruošę ant visko, o tik tada ramiai ir drąsiai galėsime žiurėti į savo ateiti.

Musų stiprybė, ir viltis, ir ateitis — ne iš kitur ir ne iš kitų malonės, o tik mumyse pačiuose ir iš pačių musų.

ŠIS-TAS.

Dr. J. Šliupas suorganizavo liet. socialistus, iš kurių išdygo liberalai-tautininkai. Iš socialistų dar išdygo bolševikai, o iš pastarųjų dešinieji ir kairieji — abieji išgamos, darbininkų suvadžiotojai. Kas iš liberalų begalės išsivystyti tai didelis klausimas, kurio nė pats jų "tėvas" išrišti negali, nes jau jo "vaikai" prieš jį "ranką pakėlė."

Komunistų lyderiai pradėjo sakyti, jog 8 vl. darbo dienoj perdaug, todel ragina darbininkus kovoti už 6 val. Bet vargšai nežino, kad dabar daugelis darbininkų nė 3 valandų dirbti negauna.

Visi tie, kurie prasižengia prieš tautą, tikėjimą ir dorą, pas socialistus ir liberalus už uojautos glėbiais susilaukia. Steigkite, gerbiamieji, jiems tam tikrą "prieglaudos" namą.

Bepig dabar Lietuvos socialistų "misijonieriams" ne rinkt pinigų savo partijai, atmetusiai tėvynės reikalus į šoną, nes kun. Pr. Garmus dirvą "gerai" prirengė lietuvių kolionijose.

Kur dingo musų liberalai-tautininkai, kurie dar nesenai spjaudė į akis socialistams, kliudžiusiems Lietuvai nepriklausomybę išgauti? Tai tuščias klausimas: tautininkų nekuomet ir nebuvo, tik buvo socialistų atskalos, del biznio nuo jų atskilusios. Dabar paaiškėjo, jog musų liberalai taut. vėl su Liet. socialistais pasibučiavo ir bendron kovon prieš viską, kas Lietuvai naudinga, dora ir prakilnu, įsikinkė.

Lietuvos krikščionys-demokratai dirbo valstybinį darbą, gynė Lietuvą nuo įvairių priešų, o socialistai trukdymo darbą varė. Kurių rolė garbingesnė?

"Vienybės" redaktorius mano, jog peikiant Lietuvos valstybės tvarką, nepamatuotai kritikuojant jos atstovus, galima daug pinigų jos reikalams surinkti. Ką manot apie tokią nuomonę?

Kur dingo musų poetai? Argi galėjo be jų išpranašavimo pavasaris ateiti?

Buožė.

PRANEŠIMAS.

Šv. Kazimiero Draugija labai prašo visų savo garbės, tikrųjų ir amžinųjų narių pranešti savo paskučiausius ir pastovius antrašus, nes daug knygų ir laiškų grįžta Kaunan. Tiesiai rašant antrašas: Lithuania, Kaunas, D. Vilniaus 34. Pralotui A. Dambrauskui; per mane antrašas pastovus: Rev. P. Kaščiukas, 324 Wharton St., Philadelhia, Pa. I. Detroito knygos sugrįžo 1) A. Sevičienė 9249 Cardoni Ave. 2) J. Žilinskas 175 Comdem Ave. Iš Montreal, Canada, Thibodean 11, Juoz. Kalminskas, sugrįžo Kaunan laiškas.

Su pagarba **Kun. P. Kaščiukas.**

---

s vieną — Finansų Ministeriją, mes gauname tokį jos rato besivystymo vaizdą:

1919 metais sausio 1 d. tebuvo 104 valdininkų
1922 metais sausio 1 d. buvo 1104 valdininkų

Toks didelis skaitlinių skirtumas yra tai gyva pasekmė skubaus musų Valstybės augimo vystymosi. Pagaliau musų valstybės aparatas augdamas kiekybėje didėja ir tiprėja taipgi kokybėje. Valstybės tarnautojai kaskart abiau supranta jiems pavedamą darbą dirbti; be to nėra s dienos, kad nesusirastų vis naujų ir naujų prityrusių teligentinių pajėgų musų valstybiniam aparatui sustirinti.

Žymiausiąją vietą musų valstybiniame gyvenime, be bejo, užima šiandien kariuomenė. Musų kariuomenė iš etų į metus augdama skaičiuj kaskart labiau tvirtėja rausme, išlavinimu ir reikia pripažinti, kad ji pamažėli eina į normales nusistovėjusnios valstybės kariuomenės ėžes. Mes turime pamato tvirtai tikėti, jog toji kariuomenė, kuri Lietuvai iškovojo laisvę, ją nuo priešo sekminai gynė, sugebės ir toliaus ištikimai stovėti musų nepriklausomybės sargyboje.

Pažvelgus į musų krašto ekonomijos bei kulturos sritį, pastebim, kad ir čionai šalies atstatymas eina pirmyn sparčiais žingsniais. Imkime domėn visų pirmu tą ekonominio musų gyvenimo dalį, kuri sudaro musų kraštui pamatą, tai yra žemės ukį: didžiajam karui sunaikinus didesnį gyvojo inventoriaus pusę ir apsėtųjų laukų plotui žymiai sumažėjus, ypač stambusis žemės ukis Lietuvoje buvo beatsidurįas labai vargingon padėtin; šiandien po ketverių metų atstatymo darbo pamažėl artinamės prie normalės padėties, buvusios Lietuvos prieš karą. Neminėsiu ia tų skirtumų, kurie įvyksta del pasikeitusių Lietuvoje ocialių, ekonominių bei prekybinių sąlygų.

Kartu su žemės ukio produkcija kyla Lietuvoje prekyba, atgyja pramonė ir surinkdama smulkų tautos kapitalą kas kart plačiaus ir giliaus leidžia šaknis į Lietuvos ekonomijos gyvenimą.

Valstybės administracijos aparatui, krašto gynimo organizacijai teko atiduoti beveik visos inteligentinės tautos spėkos; nežiurint į tai su pasigėrėjimu reikia pabrėžti, kad apšvietos žvilgsniu Lietuva per tuos ketverius metus žymiai pasistumėjo pirmyn; ji netik priėjo tą stovį, kuriame buvo prieš karą, bet dar labai toli jį pralenkė. Turėjome prieš karą 844 valdžios mokyklas su 42,384 mokiniais ir 28 aukštesniąsias su 5,956 mokiniais; šiandien iš po karo griuvėsių atsikėlę mes pajėgėme įsteigti ir išlaikyti 1,465 pradžios mokyklas su 104,032 mokiniais ir 53 aukštesniąsias su 13,448 mokiniais; neskaitant jau čionai aukštųjų kursų ir kitų specialių mokyklų klausytojų. Šiandien mums pavyko pasiekti tokios padėties, kad štai imamies atidaryti Lietuvos aukštąją mokyklą — Universitetą. Tokiu tai budu per tą trumpą laikotarpį mokinių ir mokyklų skaičius užaugo daugiau neg dvigubai. Tai yra vienas iš šviesesnių apsireiškimų, kurie mus pilietį privalo daugiausiai džiuginti, kuris teikia daug pamatuotos geresnių laikų vilties.

Kalbant apie Lietuvos ekonominį bei kulturinį kilimą negalime tylomis praeiti nepastebėjus tos sunkios padėties, kokion pateko musų kraštas vokiečių valiutai puolus; jeigu imti domėn, kad musų krašte vokiečių pinigų bus apie du miliardu, tai Lietuva per paskutinius penkis mėnesius vien delei markės atpigimo turėjo nuostolių apie 30 milionų dolerių. Tą smugį daugiaus atjautė musų biednuomenė, darbininkai, ypač valstybiniai tarnautojai visi kaip civiliai taip ir kariškiai. Daug atsižadėjimo savęs, nepaprasto patriotizmo rodė ir teberodo musų kariškiai ir valdininkai su tokia kantrybe kęsdami tą sunkųjį krizį. Reikia tikėtis, kad sumanytosios reformos finansų srityje padės mums iš susidėjusios padėties išeiti.

Įvertinant musų konstituantos darbą reikia pasakyti, jog Steigiamasis Seimas, eidamas konstituantos pareigas kartu atlieka ir paprasto parlamento darbą. Šit po ilgų svarstymų ir debatų Seimas priėmė vieną pamatinių musų Valstybės įstatymų — Žemės Reformą. Tuo įstatymu norima atitaisyti šimtmečiais darytas Lietuviams nuoskaudas, duoti galimybės įsigyti žemės ir jaja naudotis tiems, kurie ją dirba, padėti kaimo ir dvaro darbininkui tapti savystoviu ukininku.

Steigiamasas Seimas žingsnis po žingsnio vesdamas visą valstybės gyvenimą į nustatomas įstatymų normas, šiandien priėjo patį svarbąjį klausimą įstatymų įstatymą — Konstitucijos nustatymą. Ir tokiu budu bus nustatyti musų valstybei patvarus pamatai, kur bus užtikrinta visiems piliečiams lygybė ir laisvė, silpniesiems globa, kur bus saugojama, kad nebutų vietos nei skriaudžiamiesiems nei skriaudėjams, o Lietuvių tautai taip karžygiškai pakėlus sunkią priespaudos naštą, kankintiniu vainiku apsivainikavusiai, laisvės kainą pažinusiai bus galų gale patiektos tinkamos sąlygos nekliudomai darbuotis dvasinės bei materialinės savo kulturos naudai per ilgus nepriklausomos Lietuvos gyvavimo metus.

Tegyvuoja Nepriklausoma Dem. Liet. Respublika!

LIETUVIAI, IMKIMES PREKYBOS IR PRAMONES

Rašo DOMAS ŠIDLAUSKAS.

I. LIETUVIŲ UŽDUOTIS PREKYBOJ IR PRAMONĖJ.

Kiekviena tauta yra tarsi individualis augmuo, paini organizacija. Bikokia organizacija paprastai imasi vykinti kokį nors vieną tikslą; gi tauta turi gyventi visu savo laiko gyvenimu; jinai turi gaminti kulturą, daryti bandymus mokslo srityje, skinti naujus gyvenimo kelius, užsiimti pramone ir prekyba, rėdyti savo kraštą. Jeigu kokia tauta kurio-nors tų dalykų neturi savo rankose, tai jinai dar nesavaranki, nepilnai susipratusi ir esti išnaudojama kitų, labiau susipratusių tautų.

Lietuvių tauta priguli nevisai prie savarankių tautų skaitliaus; savo laiku pabujojusi, jinai keletai šimtmečių apsnudo. Pradėjus emansipuoties laike kokių 35 metų spėjo tautiškai atgimti veik visa jos lingvistinė (kalbos žvilgsniu) masė. Gyvųjų gi savo reikalų—prekybos ir pramonės—lietuvių tauta mažai dar tespėjo paliesti. Lietuviai tepradėjo prekiauti praėjusiojo šimtmečio paskutinį dešimtmetį. Dabar jiems priguli po 1–12 krautuvių kiekvienoj vietovėj (miestelyje) ir dar apie tris šimtus koperatyvių sąkrovų. Nemaža krautuvninkų yra Amerikoje ir kitose kolonijose. Lietuvius, verčiančiuosius pramone, jeigu neskaityti maluninkų, plytininkų, galima pirštais suskaityti.

Lietuviai kolkas—žemdirbių tauta ir žemės apdirbime (technikoj), galvijų auginime lietuvius visos buvusios Rusijos tautų tarpe tėra pralenkę latviai ir estai. Bet ir kitataučiai Lietuvoj mažai teužsiima pramone. Prieš karą žymiai tebuvo išsiplėtę: odos dirbimas Šauliuose, Vilniuje, Smurgainyse, Gardyne; audimas Baltstogėj, spinėlių, dalgių, įvairių mašinų dirbimas Kaune, Vilniuje, Naujojoj Vileikoj, Lentvarave; buvo degtinės, degtukų, popieriaus, tabokos, saldainių, alaus dirbtuvių. Smarkiai plėtojosi pienininkystė, ir savo sviestu bei suriu Lietuva penėjo nemaža Lenkijos ir Anglijos miestų. Taigi Lietuva—dar ne pramonės šalis.

Užtat jinai, užimdama pajurį ir Europos vidurį, turėjo puikiai išsiplėtusią prekybą. Už savo žaliąją medžiagą ir išdirbinius, jinai perkasi iš užsienių daugiausia cukraus, druskos, anglių, geležies, mašinų, kemikalijų, papuošalų.

Neturint reikalingų statistikos žinių (medžiagos) sunku spręsti, ar Lietuva daugiau parduodavo svetur, ar pirkdavosi iš kitur prekių. Jeigu patsai lietuvių kraštas ir turėjo teiginį (pozityvį) balansą, tai lietuvių tauta visgi turėjo negatyvį, nes 1) didžiausia dalis išvežamųjų miško, grudų ir pieno produktų parduodama ne lietuvių ukininkų, bet sulenkėjusių dvarininkų, 2) visa didžioji ir didesnė dalis vidutinės bei smulkiosios prekybos buvo ne letuvių rankose. Kaip visi gerai žinome, prekybos bei pramonės įstaigų šeimyninkais Lietuvoje buvo beveik vieni žydai. Po jų pramonėje sekė lenkai, o prekyboje lietuviai. Kaip prekyboje taip ir pramonėje galima sutikti dar vokiečių.

Užstojus karui dar prieš vokiečių užėjimą žymi žydų dalis iš Lietuvos išsikraustė. Prekyba, kiek galima spręst iš esamų žinių, perėjo labiau į koperatyvų bei atskirų lietuvių rankas. Dalis dirbtuvių, mašinų, įrankių bei medžiagos tapo sunaikinta ar išgabenta iš Lietuvos. Dabar pramonė turės buti atnaujinta ir žymiai praplėsta, nes to reikalauja nepriklausomos Lietuvos gyvavimas ir stiprėjimas.

Bet lietuvių tautai ne vistiek kieno rankose bus pramonė. Faktas, jog atėjunai, jeigu tiktai jie nėra linkę susilieti su vietiniais gyventojais, buna kuodidžiausiais išnaudotojais (parazitais): juk jų nieks —nei kalba, nei kraujas, nei tradicija, nei religija, nei kultura—nejungia su vietiniais žmonėmis. Atėjunai net nedalyvauja ir nepalaiko vietinių gyventojų mokslo, dailės ir kitokių draugijų. Jeigu jie yra palinkę dalyvauti kulturos ir visuomenės gyvenime, tai jie turi tam tikrų savo draugijų. Suprantama, jog lietuviai, geisdami sutverti ir išaukštinti savo kulturą, tegali ir teturi laukti paramos iš savi- škių, ir pirmoj eilėj iš savo pramonininkų ir pirklių.

II. PRAMONĖS SĄLYGOS LIETUVOJE.

Tenka, girdėti, buk Lietuvoj pramonė negalima todel, kad neturi kasamųjų anglių ir geležies kasyklų. Tai ištikrųjų didelis trukumas, bet toli gražu, kad tas trukumas nulemtų krašto pramonės stovį. Neužmirškime, jog ir ten, kur yra anglių ir geležies ruda,—leiskim, Uralo ir Dono kalnyne, Jekaterinoslavo apylinkėse, Silezijoj,—vietoj tedirbamas gropis (čuhunas), geležis, geriausiame atvėjy, dar plienas ir sunkus lieti dalykai (rinės vandeniui, bėgiai ir t. t.). Išdirbiniai gi iš gropio ir geležies atliekami net labai toli nuo kasyklų. Pavizdžiai pačioj buvusioj Rusijoj: Petrapylės, Briansko, Rygos, Liepojos, Kauno, Vilniaus dirbtuvės. Turtingi geležiniai Uralo ir Dono kalnynai ir kitos vietos net savo vinių neturėjo. Juk tulos apygardos neturi vario kasyklų o čia dirbami veik visi virtuvai (samovarai). Dar tvirtesniu mano tvirtinimo (kad Lietuvoj galima savo reikalams net geležies pramonė) prirodymu yra medvilnė (bovelna); jinai visam pasauly teauga keletoj vietų; o kur jinai neverpiama ir neaudžiama?! Atminkime, jog ir Šiaurės Am. Valsčiuose, kur taip bujoja pramonė, trys ketvirtadaliai jos užimti apdaro ir valgio dalykų gaminimu; o visa reikalingoji tam žalioji medžiaga auga Lietuvoj (be medvilnės ir šilkų).

Stokuojančių anglių Lietuva gali gauti iš Anglijos, Vokietijos (ir upėmis iš Ukrainos, Lenkijos), o geležį bei gropį iš Švedijos, Anglijos; reikalui esant, galime ten įgyti net savo kasyklas. Be to Lietuvoj pakeisti anglį gali durpė, kurios, mano nuomone, išpuls apie 1,3000,000 kubinių metrų kiekvienam valsčiui. Vokietijoj durpė senai jau vartojama pramonėj. Pradėta ir Rusijoj: vokiečių draugija, vartodama Ozero durpę, apšviečia elektra Pavlovski-Posadą, Maskvos priemiestį ir Bogorodską, pasiųsdama jėgą visur maždaug 20–50 kilometrų. Lietuvoj vartojo ją Poselio dalgių ir pakaustų dirbtuvė Naujojoj Vileikoj, gr. A. Tiškevičiaus dirbtuvės Vilniuje (kol jis valdė Kairėnų dvarą). Daltarai (Telšių apskr.) davė kuro Liepojai, Ežerėčiai Kaunui. O kiek daug jėgos dirbtuvėms tuni skaitlingose Lietuvos upelėse?! Su laiku šimtai tukstančių turbinių varys elektros ir kitokias mašinas. Viena Nemuno Kilpa gali varyti visus Lietuvos gelžkelius.

Kokia žaliaja medžiaga pramonei turtinga Lietuva?—Tokia gali buti ir minėtoji durpė. Iš medinės durpės (žinau Varnių ir Alsėdžių valsčiuose) galima varyti smalą, o iš jos parafiną, terpentiną ir kit.; iš samaninės (kimininės) durpės—popierių, pakraiką.

Lietuva tebeturi ir miškų. Gaila, kad daug sta- 7.00
tymo medžiagos išplaukė užsienin neapdirbtos (pa- 10.50
gal nelemtos 1904 m. Rusijos ir Vokietijos prekybos 7.00
sutarties paskutinioji teimdavo balkius). Daug miš- 7.00
ko iškirto Vokiečiai belaikydami savo rankose L 14.00
tuvą. Vienok joj dar galima plati medžio apdi 10.50
mo pramonė. Galėtų bujoti šimtai visokių rake- 10.50
dėžių, langų, romų, durių, kurpalių, vinelių, (š 10.50
dektukų kotelių, parketų, fanerų, paprastų
statinių (bačkų), skrynių, krepšių, ratpėdžių
popieriaus, deguto, anglių, terpentino, e
medinio spirito ir kitokių dirbtuvių. Med
gali pavaduoti netik kasamą anglį, bet ir k
vėms, geležies ir kitų naugių tirpykloms)
dekutų kotelių, parketų, fanerų, paprastų
statinių (bačkų), skrynių, krepšių, ratpėdžių
popieriaus, deguto, anglių, terpentino, e
medinio spirito ir kitokių dirbtuvių. Med
gali pavaduoti netik kasamą anglį, bet ir k
vėms, geležies ir kitų naugių tirpykloms)

Lietuva turi rugių, avižų, miežių, žirnjošaitė, Anastajavų. Yra medžiagos malunams, sausainintanas Poška. biskvitų kepykloms, spirito, alaus, ujona Juškaitė. mielių dirbtuvėms. Parduoti užsienanas Pečiulis. sėlenas, riaušius reikėtų vengti: gerbzas Garuckas, Anta- gyvuliams ir sulesinti paukščiams. is.

Lietuvos klimatas, žemė, ge leidžia jos gyventojams plačiai v kymu (arkliai, jaučiai, kiaulės) (karvės, ožkos). Pieno teturi re ir nesimato ateity lenktynių. zuoti pienas ir grietinė, pieno m riausi suriai. Plati dirva mėsos, konservų, rukytos mėsos, dešrų, sauso buliono, želatinos, klejų, odos, batų, pakinkų, gelumbės, milų, veltinių, skribelių ir kitokių dirbtuvių.

Gana daug sėjama linų, ypač Telšių, Ežerėnų, Švenčionių, Seinų ir Suv. Kalvarijos srityse. Yra ir kanapių. Steigtinos inų verpimo ir audimo, šniurų, špagato, tinklų dirbtuvės.

Neprošalį organizuoti gydomų žolių rinkimą, aliejėlio iš ajerų ir kitų augalų spaudimą.

Didelius turtus gali įgyti Lietuva iš žuvininkavimo: tukstančiai ežerų, upelių, šaltinių, kudrų. Statytina miestuosna žuvys, vėžiai, darytini žuvies konservai.

Jau dabar yra daug obuolių, kriaušių, įvairiausių uogų. Galima plačiausia sodininkystė, daržininkystė, sėklos gaminimas, gėlių auginimas. Daug grybų, ypač Trakų ir Lydos apskričiuose. Reikėtų džiovinti, marinuoti obuolius, daržoves, uogas, grybus, daryti saldumynus, vaisvinį, giras. O ir žalių kokias galybes galima siuntinėti juromis artimosna Švedijon, Finijon, Norvegijon, net Anglijon.

Tarp kasamųjų gamtos turtų Lietuvoje yra daug įvairaus molio, smėlio, akmens, kalkio, kreidos, gipso, klinto, gintaro, (bus rasta ir druska). Įvairi išdirbiniai iš tos medžiagos reikalingi ir pačiai Lietuvai, bet šis-tas galima butų ir gabenti kitur. Dirbtinos plytos (betono, cemento, molio), stokalkos, drenažo ševos (trubelės), kokliai, kalkiai, cementas, betono dalykai, stiklas, indai, tekėlai ir kitkas.

Traukti Lietuvon reikėtų geležį ir kitus naugius, bet ne išdirbinius iš jų. Teišdirbinėti iš jų vien Lietuvai reikalingus dalykus (neišvežimui), butent: vinis, šriubus, špuntus, pakaustus, spyneles, užkabus, vielą, skardą, ukio ir kitokias mašinas ir įrankius.

Darbo rankų pramonei Lietuva turi pakankamai. Nors ketvirtainiam kilometre tegyvena 64 žmonės (Belgijoj apie 200), bet nėsant vietoj dirbtuvių (todel tai maži miestai ir vietovės ir aplamai mažas gyventojų skaitlius!), kasmet apleisdavo tėvynę apie 15,000 galinčių dirbti žmonių. Paskutinį laiką S. Am. Jung. Valsčiuose buvo apie 800,000, Rusijoj apie 300,000 grynų lietuvių. Karas iš tarpo mobilizuotųjų, pabėgėlių ir tremtinių nuvarė kapuosna ar sužeidė apie 100,000 galinčių dirbti žmonių. Toks darbo rankų sumažėjimas, kaip ir reikalingumas jų krašto atstatymui, palaikys uždarbius ir vilios tėvynėn išcivius, ypač todel, kad Lietuva bus nepriklausoma valstybė. Lietuvių turės grįžti tėvynėn ne mažiau to skaitliaus, ką bus prarijęs karas. Todel darbininkų trukumo Lietuvos pramonei nereikia laukti.

Viena svarbiųjų pramonės bujojimų sąlygų yra kapitalas bei kreditas. Tai puikiai parodo Vokietijos pavyzdis. Iki 1871 metų Vokietija teturėjo visai mažą pramonę, pergalėjusi tais metais prancus, jinai gavo 5 milijardus frankų, kurie ir ėmė remti vokiečių pramonę. Ir statistika parodo, kaip derlingi vaisiai buvo tos aukso sėjos.

(Daugiaus bus).

Gera žemė su namais ir

Liekame be Talkininkų

Lietuviams katalikams užėjo darbymetis. Kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje tenka dirbti vieniems valstybės darbas ir dar kovoti už katalikų visuomenės idealus ir ateitį.

Kodel pabėgo Talkininkai.

Liet. Steigiamamjame Seime išpradžių griovimo darbą varė tik socialdemokratai ir ponai (lenkai). Socialistai liaudininkai veikė sutartinai su krikščionimis demokratais. Bet nesenai ir social liaudininkai suardė sutartį. Taip jie, arba balsavo prieš, arba susilaikė nuo balsavimo žemės klausime; jie balsavo prieš Universito įsteigimo sumanymą, jie pasisakė neremsią darbo kabineto, nors visai bepartyvio.

Taip jie elgiasi vien delto, ad katalikai nesutinka iš- esti iš mokyklų religijos kslo ir kad iš 91 katedrų +. Universite reikalauja u. Jie mat mokslo nega- rasti be bedievybės. ų, kur nėra bedievy- nėra ir mokslo. Var-

del Bedievybės.

ai pabėgo nuo val- bo tada, kada Lie- si didžiausiam pa- kai ruošiasi į de- ngsnį užimti vi- Vegavome dar ažinimo. Bet socialistams ietuvos liki- lievybė bu- ta, kad tą bedievy- bę jie vadina progresu. Tikri vargšai! Taigi musų bedieviai visą valstybės naštą paliko vieniems katalikams

Ir Čia tas Pats.

Ir Amerikos bedievukai socialistukai, į savišKius Lietuvoje nusižiurėję, atsisako čyst remti Lietuvos valstybės reikalus: nebepirksią bonų, boikotuosią atstovą, nebeisią niekur išvien su katalikais — ir daryk su jais ką beišmanąs.

Jie rokuoja, kad svarbiausias dabar daiktas, ne kad valstybė musų išliktų, ne kad lenkai Lietuvos neužimtų, bet kad jų partija laimėtų rinkimus ateinančią vasarą į pirmąjį Lietuvos parlamentą. O kad tai pasiekus, tai jie nori apšmeižti, apjuodinti visus katalikų veikėjus kaip Lietuvoje, taip ir čia. Anot jų zaunų išeina, kad Lietuvoje beveik visas žemes pasiims sau kunigai, o darbininkai galės tik laižyties žiurėdami; bedieviams bus uždrausta mokinties skaityti, rašyti; visiems cicilikams busią paštatytos didžiausios kartuvės ir kun. Garmus visus karsiąs. Ar ne juokai?

Nauji Svečiai.

Nesenai atvažiavo čia dvi socialistų liaudininkų galvos ir jau lanko kolionijas, baido klerikalais, kartuvėmis ir... prašo pinigėlių. (Žinai, kelionė kaštuoja ir šis, ir tas). Kad eina į jų prakalbas cicilikučiai ir bedievukai — na tai suprantama. Ale kad nužioplina ten daug ir katalikų, tai jau nei šis nei tas. Kam jiems bereikalo džiaugsmą daryti. O dar, sako, atsiranda net tokių katalikiškų liurbių, kurie jiems ir kvoterius ir pusdolerius neša, tai jau, kaip sau norite, visai juokingai atrodo. Ablavukai ir tiek.

Vieniems Likus.

Vieniems be talkininkų likus, mums nereikia betgi nusiminti. Juk po teisybei, mes ir ligšiol beveik vieni dirbome. Mes pirkome bonus, mes aukas dėjome. Laisvamaniams mes tik leisdavome pasigirti, kad, girdi, ir jie dirba. Jei mes juos ir pritraukdavome kur prie bendro darbo, tai tik delto, kad jie butų padoresni, kad mažiau rėktų, mažiau trukšmo keltų. Dabar, kada jie sako, kad su mumis nebedirbs ir tik savo partijos žiurės — tai mes pasakysime: tai tiek ir bėdos. Mes dirbsime vieni. Nors jųs ir atsižadėsite Lietuvos, ir visi nueisite lenkams bernauti, o mes vistiek Lietuvą mylėsime, jai gyvensime, jai tarnausime ir dirbsime. Su jusų riksmais mes jau apsipratome. Nebedąrys jie mums įspudžio. Gaila, kad mums nepakeliui. Bet mes kaip ligšiol taip ir toliau dirbsime laisvai ir nepriklausomai Lietuvos Respublikai.

Fed. Sekret.

Iš Musų Centro.

Publikacijos vedėjo reikalu.

A. L. R. K. Federacijos Taryba, savo susirinkime, vasario 22 d., nutarė kviesti gerb. kun. F. Kemėšį į Federacijos publikacijos vedėjus. Bet gerb. kun. Kemėšis delei laiko stokos atsisako, todel Fed. Valdyba turės ieškoti kito išėjimo, kad tą spragą užpildžius.

Žemiau paduodame gerb. kun. Kemėšio laišką.

Catholic University
Washington, D. C.
1922 m. Kovo 18 d.

Gerb. Am. L. R. K.
Federacijos Centro
Valdybai. —

Į Tamstų laišką nuo 14 d. kovo, 1922 m., kuriuomi kviečiate mane užsiimti publikacijos darbu Am. L. R. K. Federacijos naudai — turiu atsakyti neigiamai: negaliu to darbo apsiimti del darbų daugybės ir laiko stokos.

Su tikra pagarba,
Kun. F. Kemėšis.

Kulturos Vajus.

Kadangi Kulturos vajus oficialiai jau užsibaigė, nors yra dar kelios kolionijos, kurios nėra prisiuntę aukotojų vardų Fed. raštinėn, malonės tai tuojaus padaryti, kad išrašius visiems aukotojams už jų aukas paliudijimus.

Fed. ir Tautos Fondo narystės vajus.

Kaip jau esame rašę, Federacijos bei Tautos Fondo narystės vajus tęsis iki Šv. Velykų, todel gerb. Fed. ir T. F. darbuotojai pasistengkime gauti kuodaugiausia tikrųjų narių. Visi kas laike metų įmoka $3.00, tas yra pilnu Federacijos nariu, gi kas negal mokėti pilnai, lai pasirenka bent vieną iš šių tikslų: politikos, kulturos ar labdarybės, įmokėdamas $1.00.

Tautos Fondo Valdyba turi pagaminus tam tikrus kolektoriaus lapelius su kurių pagalba yra lengva surinkti duoklę nuo mėnesnių Tautos Fondo narių; reikalaukite iš Centro raštinės jei kur jų neturima.

A. L. R. K. Federacijos Sekretorijatas.

ATSIŠAUKIMAS Į KATALIKIŠKĄJĄ VISUOMENĘ.

Jau penktus mokslo metus gyvuoja **Utėnoje katalikiškos** lietuvių švietimo draugijos "Saulė" mišri gimnazija. Iki šiol nežiurint į visas sunkias gyvenimo aplinkybes, kurias gimnazijai darė pat pradžioje jos gyvavimo vokiečių imperialistinė germanizavimo politika, o vėliau bolševikų antikatalikiškieji tikslai ir žygiai, del kurių gimnazija net gavo nustoti veikusi, — nežiurint net gi visų medžiaginių sunkenybių, kurias sudarė kelių paskutinių metų įvykiai Lietuvoje, — dėka besirupinančių gimnazija asmenų ir pasišventusių joje mokytojaujančių, — ji veikia ir toliau, kaip veikusi, tapusi dar skaitlingesnė mokytojais ir moksleiviais. Šių paskutiniųjų metų įvykiai musų tautoje, butent kurimas savos Nepriklausomos Valstybės, aiškiausiai parodė mums visus musų silpnumus ir trukumus: truksta mums netik specialistų, bet net gi inteligentų. Taigi šiandien visa Lietuvos visuomenė ytin susirupinusi švietimo reikalu: pristeigta nemaža vidurinių ir aukštesnių mokyklų, kurios po metų, kitų galės duoti musų jaunai valstybei nau jų pajėgų.

Mums katalikams nemaža turi rupėti, idant musų valstybės pamatai butų paremti krikščionybės pamatais, idant tie jaunai visuomenės ir politikos darbuotojai, busimieji inteligentai, liaudies švietėjai ir vadai butų ir-gi auklėjami krikščioniškoje dvasioje.

Šiandien besiplečiant visuomenėje materialistinei pažiurai į gyvenimą, mes katalikai privalome stropiai budėti ir saugoti, idant toji pažiura neprisismerktų į mokyklas ir neišdarkytų jaunų sielų — musų tautos žiedo ateities spindulių — jaunimo. Kokių priemonių privalome griebtis? Visomis įmonėmis privalome rupintis katalikiškomis mokyklomis ir jas šelpti, kad jos galėtų veikti mums pageidaujamoj pakraipoj. Tokia mokykla musų apylinkėje yra gimnazija. Arti jos stovį asmens dėjo ir dabar deda visas pastangas, kad ji butų katalikiška, kad ji patenkintų visus pageidavimus tėvų, atiduodančių į ją savo vaikučius. Kentusi iki šiol medžiaginį skurdą, neturėdama savo mokyklai tinkamo buto, ateityje, ypač kasmet didėjant pamokų skaičiui ir, žinoma, kas kart reikalaujant daugiau mokytojų, ji labai ir labai reikalauja paramos. Taigi "Saulės" skyriaus valdyba, turėdama tai omenyje, kreipiasi šiuomi į visas katalikiškas draugijas ir organizacijas bei pavienius asmenis, prašydama pasirupinti gimnazijos pašalpos reikale.

Netolimoje ateityje, Aukščiausiojo pagalba, ji visuomenei galės atsilyginti, paruošdama nemaža jaunų inteligentų-katalikų.

Utenos "Saulės" skyriaus V-bos Pirmininkas K. J. Anumavičius.

Sekretorius V. Butvila.

Utena. 1921 m. 20. VII.

IŠ MUSŲ KARŽYGIŲ.

(Musų koresp.).

Eilėse musų karžygių, žuvusių kovose su priešais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, tarp kitų randame ir vieną jauną Lietuvos pilietį žydą 21 metų amžiaus, **Chaimą Kaplaną**, sunus Giršos, kilęs iš Breslavo miestelio, Ežerėnų apskr., kuris pastatytas sargyboje 5 d. rugsėjo mėn. 1920 m., Augustavo miškuose ant plento pamatė jojančius netolimais šešis lenkų raitelius ir matydamas, kad išbėgimas negalimas ir klius jų belaisvėn, atstatęs šautuvą vienas bandė ginties nuo šešių lenkų raitelių, bet sukapotas lenkų žuvo garbinga mirčia nuo senovės vartojama karžygiuose:

— Kad geriau yra garbingai numirti, negu gyvam patekti į priešų belaisvę.

Daug Lietuvių karžygių eilėse, kaip žuvusiuose taip ir gyvuos esama gana gerai pasižymėjusių ir laikui einant ir užmirštant karo pėdas, užmirštamas ir tas musų narsuolių žygis, kuris butų gan svarbus istorijai ir iš kurio stiprybę kovose galėtų semti musų ainiai. Tie visi žygiai nesurašomi nyksta ir eina už miršiman, tas musų istorijai šviesus krislas su laiku žus, nedaug teišlaikęsę istorijai. Kolei laikas ir neužmiršta reikėtų pasirupinti surinkti.

Ateitis juos brangins, kaip branginame mes praeitį.

Gumbutis.

ROCHESTER, N. Y.

Aukojusieji Liet. šventės apvaikščiojimo dienoje Vilniaus lietuvių sušelpimui. Aukomis ir pasilinksminimo pelnu surinkta $132.00 ir ženkleliais $29.35, tai išviso $161.45. Aukavusiųvardai. Po $5.00: A. Sirvynskas, M. Mendville. Po $2.50: V. Uzdila. Po $2.00: Ant. Žiemys, Ant. Norkevičius, Kun. J. Kasakaitis, Pr. Šukys. Po $1.00: J. Ribinskas, S. Nevinskas, M. Pabrynkis, J. Gudas, V. Danielius, A. Mastauskienė, J. Rasymas, J. Jonynas, V. Puluikiutė, A. Žvironas, E. Želnienė, K. Dapšys, D. Beganskas, J. Bertmonas, S. Jonaitis, S. Butrimaitis, T. Stukaitė, K. Bartašius, A. Kavaliunas, J. Nevidonskas, J. Braknis, J. Vaicekaitis, (Vaicekovičius), S. Raila, A. Devonis, M. Nevidonskas, J. Jokšas, J. Bardziliauskas, J. Masetauskas, A. Balaišis, F. Puluikis, M. Bartulis, J. Anusevičius, S. Slavas, J. Dyrsa, K. Šliavas, P. Pikunas, P. Milius, (Milevičius), M. Devonis, K. Dubysa, J. Šukis, D. Rovas, J. Barauskas, J. Mocejunas, A. Girvickas, J. Gailys, T. Puluikis, V. Styrnė, J. Levickas. Aukų smulkiomis $72.10, pasilinksminimo $60.00, išviso $132.10, pridėjus už ženklelius $29.35, išviso pasidaro $161.45. Aukos pasiųsta Lietuvon Atstovybei New York. Rochesterio Liet. Lais. Pask. bonų pardavinėjimo stoties raštininkas

Ant. Žiemys.

DRAUGIJOS IR KUOPOS TĖMYKIT.

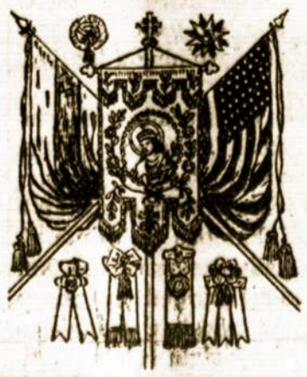

VĖLIAVOS IR ĮVAIRUS ŽENKLAI.
Ilgų metų praktikos artistiškų musų darbą liudija tukstančiai draugijų.
Informacijų delei rašykite:
M. A. Norkunas,
16 Pleasant St., Lawrence, Mass.

KONTESTO SĄLYGOS.

1. Kiekvienas Susivienijimo Liet. R. Kat. Amerikoje narys, nepaisant kokiame skyiruje jisai yra, ar kokio jis butų amžiaus, kviečiamas imti dalyvumą šiame konteste.

Registracija dalyvaujančių narių prasidėjo Vasario 15 d., 1922. Tatai visi, kurie norite konteste dalyvauti, malonėsite tuojaus Centro Raštinėn savo pilnus antrašus ir kuopų, prie kurių priklausote, prisiųsti. Butų gerai, kad kuopų Valdybos tokius pranešimus savo parašais patvirtintų.

2. Sąlygoss Kiekvienas konteste dalyvautojas už prirašymą naujo pilno Susivienijimo L. R. K. Am. nario prie apsaugos skyriaus, gauna **PENKIOLIKA BALSŲ**; už prirašymą naujo nario prie apdraudos ir pašalpos skyrių gauna 25 **BALSUS**; už prirašymą jau apdraudos skyriuje esančio, prie pašalpos skyriaus, gauna 10 **BALSŲ**; už prirašymą nario prie vaikų skyriaus gauna 10 **BALSŲ**; už prirašymą kiekvienų 10 naujų prie Susiv. narių gauna 500 **BALSŲ**; už prirašymą kiekvienų 20 narių gauna 1200 **BALSŲ**; už prirašymą prie Susiv. kiekvienų 25 naujų narių gauna 2000 **BALSŲ**.

3. Konteste dalyvaujanti nariai tiktai už tuos prirašytus narius gaus atlyginimą, t. y. gaus balsus, kurie bus priimti prie Susivienijimo Letuvų Rymo Katalkų Amerkoje, kaip kuopos taip ir Centro Valdybos.

4. Kontesto laike prirašytos draugijos nesiskaito ir už jų prie Susivien. prirašymą, pasidarbavę tame reikale nariai, gauna speciales dovanas.

5. Dovanos: Pirmoji dovana bus 5 sėdynių, Touring Car, naujas automobilius.

Antroji dovana bus gražus $150.00 Grafofonas.

Trečioji dovana bus Columbia grafofonas, vertės $75.00.

Ketvirtoji dovana bus gryno aukso laikrodėlis, vertės $50.00.

Penktoji dovana bus gryno aukso (18 kar.) žiedas, $20.00 vertės.

Šeštoji dovana bus $15.00 vertės knygų iš kataliogo.

Septintoji dovana bus $12.00 vertės knygų iš kataliogo.

Aštuntoji dovana bus $10.00 vertės knygų iš kataliogo.

Devintoji dovana bus $8.00 vertės knygų iš kataliogo.

Sekančios devynios dovanos bus $5.00 vertės knygų iš kataliogo.

Sekančios 12 dovanų bus po $3.00 vertės knygų iš musų kataliogo.

Už pirmas penkias dovanas narys dalyvaujantis konteste negauna jokių už prirašymą narių nuošimčių. Kitiems, bus apart dovanų dar ir nuošimčiai mokami.

Išviso dovanų bus 30, bet kontestan norinčių dalyvauti gali buti keli šimtai ir tik tie laimės, kurie pasistengs savo jėgomis kuodaugiausia prie Susiv. narių prirašyti.

6. Tatai patartina, kad Susiv kuopos arba bent jų valdybos, galėtų daryti susirinkimus kas savaitę, kuriuose, konteste dalyvaujančių prirašyti nariai galėtų buti priimami ir jų aplikacijos patvirtintos ir pasiųstos Centran su jų mokesniais.

Taigi į darbą, gerbiami Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų nariai! Į darbą, kuris ne vienos dienos reikalauja. Kas užsiregistruos, tas neturėtų nustoti vilties laimėti didžiausią paskirtą dovaną.

BROOKLYN, N. Y.
America's Making Bazaras.

Kovo 18 d. America's Making parodos Lietuvių Skyriaus Komitetas turėjo paprastą susirinkimą, kuriame nutarė rengti bazarą. Bazaras bus balandžio 23-30, 8 dienas, Apreiškimo Pan. Šv. parapijos salėje (No. 5th ir Havemeyer gatvių), Brooklyne. Tame bazare žadama išleisti tikietais automobilių ir kitus brangius daiktus. Pelnas to bazaro bus skiriamas padengimui deficito, kuris buvo padarytas rengiant New Yorke Parodą. Skolų yra virš 900 dol., kurias manoma su pagalba draugijų ir visuomenės atmokėti.

Vieša padėka.

Parodos laike ir vėliau buvo renkamos tam tikslui aukos. Jas davė daugiausia lietuviai biznieriai; butent A. Shrupskis — užeiga. 52 So. 2nd St., — $1.00; J. Vaineikis, valgomų daiktų sąkrova, So. 1st ir Wythe Ave. — $1.00; C Kulboka, užeiga — $2.00; A. Warner — išdirbėjas rakandų—$1.00; Shegaus ir Shedlow — $5.00; A. Kundrotas — užeiga — $1.00; M Laukus, fotografas — $2.00; A. Klimas, fotografas — $1.00; E. Levandauskas — graborius — $1.00; P. Maėys, rakandų kraut. — $2.00; G. Jašinskas — restauracija — $1.00; J. Lenktis — aptieka — $1.00; A. Yankus valgomų daiktų sąkrova — $1.00; — F. Sinkus — garage — 50c. Kiti aukavusieji jau buvo pagarsinti. Visiems viršminėtiems pritarėjams netik žodžiu, bet ir skatiku buvusiai parodai, Komisija taria nuoširdžiausį ačiu ir pataria lietuviams remti juos, kaip atjaučiančius visuomenės darbams. Tikimąsi, kad ir ateinančio bazaro nė vienas jų neatsisakys prisidėti su savo patarimais ir auka.

America's Making Komitetas.

Naujos knygos gautos iš Lietuvos.

ŠALTINIS, ARBA AUKSO ALTORIUS. Didi- didelė maldų knyga. Kietais apdarais, su kabute $2.25

BALSAS BALANDĖLĖS, arba Mažas Šaltinėlis Malonės Dievo. Prastais apdarais $1.00

MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS.
Graži maldų knygelė. Gražiais minkštais apdarais 1.75
Ta pati skuros plonais apdarais 1.50
Ta pati kietais apdarais ..... .80

LIET. KALBOS GRAMATIKA (Damijonaičio) ..... .40

A. B. C. Pradžiamokslis (elementorius vaikams ..... .30

PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II. Vaikams .40

RUOMUVA. Žurnalas. Gražus ideališki skaitymai ..... .75

KATEKIZMAS. Mažiems vaikams. .... .20

Visas viršuj paminėtas knygas Susiv. nariai gauna papigintas 35% (35 nuošimčiais), t. y. nuleidžiama jiems 40c ant dolerio. Nenariams reikia mokėti pilną jų kainą. Adresuokite:

"GARSAS"
222 South 9th St., Brooklyn, N. Y.

Jungtinės Valstijos maitina 2,200,000 vaikų Europoj

Washingtonas. — Jungtinės Valstijos rengiasi neužilgo pripažinti Meksikos valdžią.

GERIAUSIOS DOVANOS

Giminėms Lietuvoje tai pinigai. Siųsk dabar per **LIETUVOS - AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĘ**, o tavo pinigai nueis į laiką. Mes siunčiame sulyg žemiausio dienos kurso. Kreipkitės visad pas saviškius

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.

SKAITYKITE IR PLATINKITE ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

"DRAUGĄ"
"Draugas" eina kasdien.
"Draugas" paduoda daug naujausių žinių.
"Draugo" kaina visame pasaulyje $6.00. Adresas:
"DRAUGAS", PUBL.
2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill.

"DARBININKĄ"
L. D. Sąjungos organą
"Darbininkas" eina tris kartus į savaitę.
Kaina metams ..... $
Užrubežyje metams ..... $.
Adresas:
"DARBININKAS"
366 Broadway, Boston 27, Mass.

"TĖVYNĖS BALSĄ"
Eina du kartu į savaitę.
Kaina — Užrubežy, Wilkes-Barre ir apylinkėse metams $5.00
Kitose valstijose $4.00
Adresas:
"TĖVYNĖS BALSAS"
55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

"GARSĄ"
S. L. R. K. A. organą
Eina kartą į savaitę. Jame galima rasti daug žinių apie įsirašymą į įvairius Susivienijimo skyrius.
Kaina metams (Amerikoje ... $2.00
Kaina metams (užrubežy) $3.00
"GARSAS"
222 South 9th St. Brooklyn, N. Y.

"LAIVĄ"
Eina kartą į savaitę. Jame rašoma vien apie tikėjimo ir doros dalykus.
Kaina metams $1.50
Kaina užrubežy metams $2.00
Adresas:
"LAIVAS"
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

"VYTĮ"
Lietuvos Vyčių organą
Eina du kartu į mėnesį.
Kaina metams $3.50
Adresas:
"VYTIS"
1736 So. Wood St. Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVĄ"
A. L. R. K. Mot. Sąjungos organą
Eina kartą į mėnesį.
Kaina metams (Amerikoje) .. $2.50
Kaina metams (Užsienyje) .. $3.00
"MOTERŲ DIRVA"
917 W. 33rd Street Chicago, Ill.

"MEILĘ"
Eina kartą į mėnesį. Įvairaus turinio žurnalas su skyriumi vaikams.
Kaina metams $1.80
Kaina Užrubežy $2.00
Adresas:
"MEILĖ"
301 State Street Du Bois, Pa.

"GIEDRĄ"
Katalikiškos moksleivijos organas
Eina kartą į mėnesį.
Kaina metams $2.00
Vienas numeris 20c
Adresas:
"GIEDRA"
55 W. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

VIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
222 SOUTH 9-TH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063.

CENTRALĖ VALDYBA:
Kun. N. J. Petkus, Dvasios Vadovas,
259 North Fifth Street, Brooklyn, N. Y.
Juozas S. Vasiliauskas, Pirmininkas.
112 No. Greene Street, Baltimore, Md.
Antanas J. Sutkus, Vice - Pirmininkas,
1317 So. Victory Street, Waukegan, Ill.
Jurgis Tumasonis, Raštininkas Knygius ir Organo Administ.
222 South 9-th St. Brooklyn, N. Y.
Juozas Stulgaitis, Iždininkas,
140 So. Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
Antanas J. Kizis, Iždo Globėjas,
27 Hill Park Ave., Pittston, Pa.
Juozas P. Mačiulis, Iždo Globėjas,
222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:
Kun. F. Kemėšis, 1313 Westminster Ave., Detroit, Mich.
A. S. Vaitkus P. O. Clerk, Dayton, Ohio.
K. J. Krušinskas, 222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y.
J. Tamelis, 129 Loban Lane, Kingston, Pa.

APŠVIETOS KOMISIJA:
Aleks. Aleksis, 815 North 8th Street, Springfield, Ill.
F. Virakas, 336 Broadway. Boston 27, Mass.
Pr. Juras. 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA:
B. Jakaitis, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.
J. Januškauskas, 10625 Lafayette Ave., Chicago, Ill.
M. Štunčiuvenas, 5143 S. Paulina St., Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS.

CHICAGOS APSKRIČIO SUSIRINKIMAS.

S. L. R. K. A. Chicagos apskričio susirinkimas bus balandžio 9 d., 4 val. po pietų, Šv. Jurgio parapijos mokyklos kambaryje, 33rd str. ir Auburn Ave.

Dar daug reikalų turime iš praeitų laikų, kuriuos butinai reikia apkalbėti ir užbaigti. Beto, agitacijos ir kitus panašius klausimus turėsime apkalbėti.

Visos prie šio apskričio priklausančios kuopos butinai prisiųskite savo delegatus į šį svarbų susirinkimą. Kuopos, kurios dar prie apskričo nėra prisidėję, irgi malonės delegatus išrinkti ir prisiųsti.

Žinote gerai, kad vienybėje yra galybė. Todel visi iš vien eikime darban musų brangios organizacijos gerovei.

Apskričo vice-pirm.,
Kaz Kudirka.

CONNECTICUT APSKRIČIO KUOPOMS.

S.L.R.K.A. Conn. aps. susivažiavimas įvyks balandžio (April) 30 d., 1922, Šv. Juozapo parapijos svetainėje, 46 Congress Ave., Waterbury, Conn. Sesijos prasidėjs 1:30 val. po pietų. Butų labai pageidaujama, kad visos šio apskričio kuopos dalyvautų šiame susivažiavime, nes bus priešseiminis, reikės daug dalykų aptarti del labo brangios organizacijos ir musų pačių naudos.

Jeigu jau kuri kuopa negalėtų atsiųsti delegatų, tai nors laišku prisiųskite savo patarimus ir inešimus, siųskite aps. pirmininko vardu.

J. P. Rikteraitis,
875 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Taipgi bus prisirengimas del išvažiavimo šią vasarą, kuris bus New Britain, Conn. Birželio 25 d.

Aps. rašt.
A. J. Pateckis.

N. Y. IR N. J. VALSTIJŲ KUOPŲ DOMEI.

S. L. R. K. A. New Yorko ir New Jersey Apskričio suvažiavimas įvyks balandžio 23 d., 2 val. po pietų, Šv. Jurgio parapijos salėj, C. Brooklyn, N. Y.

Visos kuopos nuoširdžiai yra prašomos savo delegatus išrinkti ir šin Apskričio suvažiaviman prisiųsti. Išrinktųjų kuopų delegatų prašoma suvažiaviman pributi laiku, nes vakare toje pat salėje įvyks S. L. R. K. A. 115 kuopos rengiamos prakalbos.

Šis suvažiavimas labai bus svarbus:

a. Reikės duoti inešimų Seiman;

b. Padaryti kokį žingsnį del agitacijos už S. L. R. K. A.

c. Išrasti budų prigelbėjimui konteste dalyvaujantiems nariams.

Be to yra didžiausia eilė kitokių įvairių klausimų, kuriuos šiame suvažiavime turėsime rišti.

Apskričio valdybos didžiausiu pageidavimu yra, kad šiame suvažiavime dalyvautų visos N. Y. ir N. J. valstijų kuopos.

Delegatai savo kuopų raportus malonės atsivežti raštu.

Kuopos turinčios inešimų Seiman ir šiaip jau musų brangios organizacijos pagerinimui, malonės prisiųsti juos iškalno Apskričio pirm., J. Mačiulio vardu (222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.).

Apskričio Valdyba.

BALTIMORE, MD.

Kovo 19 d. S. L. R. K. A. 13 kp. laikė mėnesinį susirinkimą ir ekstra susirinkimą. Apkalbėta rengimas vakaro—teatro tuojaus po Velykų, išrinkus komisiją pavesta jai galutinai viską su lošėjais susitarus atlikti. Apkalbėta ir plačiai išaiškinta Susivienijimo Centro kontesto vedama svarba ir nauda. Tikimasi, kad daugelis kuopų narių stos darban išbandymui savo gabumų prirašyme naujų narių.

Nutarta nusiimti kuopos nariams paveikslą vienoje grupėje. Kadangi šią dieną oras buvo ukanotas, nutarta kad visi nariai sueitų į susirinkimų salę sekantį nedėldienį, 26 d. kovo, tuojaus po sumai, į kur ateis fotografas ir nufotografuos. Už paveikslą mokėjimas nebus imamas priverstinas, kurie norės galės užsimokėti ir paveikslą gauti, gi kurie paveikslo nepirks bus ačiu ir taip jei ateis paveiksle dalyvauti. Šios kuopos nariai yra nemažai pasidarbavę Tėvynės Lietuvos reikalams, aukavę ir pirkę bonų, taigi Lietuvos Finansinei Misijai išleidžiant Tėvynei pasitarnavusių organizacijų ir asmenų albumą, bus malonu ir musų kuopos nariams savo paveikslą ten patalpinti. **P. Molis.**

CURTIS BAY, MD. — 58 kp. laikys bertaininį susirinkimą 9 d. balandžio, verbų nedėlioje, 2 val. po pietų, pas kuopos raštininką, 2 Hazel St., Curtis Bay, Md. Maloniai užprašo buti visus narius ant susirinkimo, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti.

A. B. Radauskas, rašt.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

DONORA, PA. — 88 kp. susirinkimas bus kovo 26 d., (nedėlioje), tuoj po pamaldų, Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje svetainėje. Todel malonėkite visi atsilankyti.

P. Kostrickis, rašt.

WASHINGTON, CONN. — 205 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks kovo 26 d., 2 val. po pietų, pas Adomą Rimutį. Meldžiu visų narių atsilankyti ant šio susirinkimo ir naujų narių atsivesti.

E. J. Kriaučiunas, rašt.

VANDERGRIFT, PA.—133 kp. bertaininis susirinkimas įvyks kovo 26 d., Šv. Kazimiero par. salėj. Draugai ir draugės, šis susirinkimas labai svarbus, prašome visų atsilankyti ir naujų narių atsivesti.

Antanas Martuza, rašt.

EDWARDSVILLE, PA. — 1-ma kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą 26 d. kovo, 2 valandą, bažnytinėje svetainėje. Malonėkit susirinkti kuoskaitlingiausia ir užsimokėti kožnas savo duokles, ir kurie dar neatsiėmėte del išpažinties korčiukių, malonėkit pasirupinti. **Jonas Kučinskas**, rašt.
238 Slocum Ave.

PITTSTON, PA. — 183 kp. susirinkimas bus 26 kovo, tuojaus po sumai, bažnytinėje salėje.

MONNESEN, PA. — 145 kuopa laikys susirinkimą 26 kovo, pas J. Duobą, 1213 W. Malvin Ave.

J. Duoba, rašt.

GREENFIELD, MASS. — 246 kp. laikys susirinkimą 26 d. kovo, 2 val. po piet. **Valdyba.**

NO. ADAMS, MASS. — 104 kp. susirinkimas bus kovo 26, pas Antaną Jenušką, Loftus St., 3 valandą po pietų. Visi nariai meldžiami susirinkti užsimokėti duokles ir naujų narių atsivesti.

S. A. Bajorinas, rašt.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Tikrai Teisybei. — Tamstos korespondencija "Garse" tilpti negalės, nes nepadavėte savo pavardės ir antrašo.

Roma. — Visų Italijos uostų darbininkai pereitą šeštadienį paskelbė generalį streiką.

VYRAI tarp 18 ir 55 metų amžiaus gali užsidirbti šimtą dolerių į savaitę, įsigijant nuosavybę vėliausių laikų užsiėmimo. Rašyk angliškai arba ateik pasikalbėti. Mr. Ettinger, trečios lubos, 110 West 34th Street, New York (13)

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĘ IR PERSIKLĖ Į AUGŠTESNIUS IR ŽEMESNIUS APSAUGOS IR PAŠALPOS SKYRIUS VASARIO MĖN.

3	Pranciškus Vaškas	N	35	$ 150	$14.00
3	Monika Vaškienė	N	26	150	10.50
3	Stanislovas Matulaitis	N	47	500	7.00
5	Juozas Skečius	S	19	500	
7	Teofilė Baranauskiutė	N	19	1000	
13	Jurgis Sakevičius	S	29	250	
13	Veronika Sakevičienė	S	27	250	
14	Jurgis Paltunavičius	N	40	1000	21.00
14	Juozas Golmanavičius	N	46	500	21.00
15	Petras Kirkickas	N	28	150	7.00
23	Edvardas Udisius	N	18	250	10.50
25	Antanina Grabauckienė	N	40	250	
25	Kazimieras Grabauckas	N	50	150	14.00
28	Matas Virbalas	N	34	1000	21.00
30	Vincas Ženiavičius	S	39		21.00
30	Tamas Klimavičius	S	32	1000	7.00
32	Stanislovas Kosis	N	38	1000	21.00
32	Agnieška Tulauskienė	N	24	250	7.00
36	Juozas Kralikauskas	N	21	150	
36	Dominikas Bogužas	N	43	500	14.00
36	Marijona Stanulienė	N	39	150	
40	Antanas Rutkauskas	N	35	250	7.00
40	Juzepina Kalkienė	N	30	250	
40	Petras Stalingis	N	22	250	10.50
40	Antanas Kunca	N	18	500	10.50
40	Albinas Vinikaitis	N	18	500	7.00
40	Rožė Linkauskienė	N	36	500	
40	Katarina Vinikaitienė	N	38	500	
41	Matilda Černienė	N	30	750	7.00
41	Antanina Krikščiūniutė	N	31	250	10.50
41	Adomas Valangevičius	S	35	150	
50	Ona Kalinauskiutė	S	22	500	
50	Magdė Smigelsienė	N	29	250	10.50
51	Baltrus Zimba	N	40	500	7.00
51	Ona Zimbienė	N	38	500	
51	Jonas Kvedera	S	26	500	
51	Ona Kavalauskienė	S	36	500	
51	Ona Bendoravičienė	S	47	500	7.00
52	Ipolitas P. Kaleva	N	25	250	10.50
52	Amilija Vaitkevičiutė	N	19	250	7.00
53	Vladislovas Kmialiauckas	N	33	500	14.00
54	Viktoras Jadvinskas	N	37	250	7.00
60	Petronė Vaitkienė	N	30	1000	
61	Antanas Virbalas	N	30	1000	10.50
61	Jonas Žukauskas	N	47	1000	14.00
61	Matijošius Igliskas	S	32	1000	
61	Ona Kučinskienė	S	37	500	
61	Ona Igliskienė	S	27	500	
61	Paulina Gavutienė	S	43	500	
61	Marė Igliskienė	S	29	500	
62	Jieva Peckienė	N	30	1000	
62	Salomėja Klejunienė	N	35	500	
67	Dominikas Slaustas	N	30	500	14.00
65	Pranciška Vlakienė	N	32	250	7.00
78	Petronė Babarskienė	N	37	500	7.00
80	Alena Junavičienė	N	33	1000	
82	Jonas Astašauskas	N	27	500	21.00
82	Aleksandra Danielienė	N	23	500	7.00
83	Petronė Gervienė	N	45	750	
83	Martinas Pateliunas	N	20	2000	7.00
87	Juozas Kazlauskas	N	26	150	14.00
87	Jonas Bunevičius	N	43	500	14.00
87	Agota Krasnickienė	N	42	500	7.00
91	Ona Šiugždinienė	N	39	250	
91	Motiejus Šakočius	N	44	1000	7.00
91	Stanislovas Šiugždinis	N	42	500	
92	Jurgis Ulinskas	N	34	750	21.00
98	Vladas Kazlauskas	N	38	500	7.00
98	Jokubas Žiurinskas	N	34	250	10.50
98	Juozas Baranauskas	N	24	250	7.00
98	Bronė Baranauskienė	N	19	500	7.00
109	Jonas Eseliunas	N	35	500	10.50
109	Stanislovas Janeliunas	N	43	1000	
111	Juozas Butenas	S	48	1000	21.00
111	Alena Kablikienė	S	39	500	
111	Adomas Rickevičius	S	23	1000	
112	Ignas Urbonas	S	49	500	
112	Marijona Dereškevičienė	N	39	250	7.00
115	Stefanija Liubinaitė	N	23	150	7.00
115	Stefanija Kazlauskienė	N	44	500	10.50
115	Juzė Jeselskienė	N	33	250	7.00
115	Elzbieta Tijonaitienė	N	39	500	
126	Antanas Užupis	N	28	500	21.00
126	Ona Karsokienė	N	35	500	
127	Keliodoras A. Plekavičius	N	35	250	21.00
127	Marcelė Zaveckienė	S	29		10.50
129	Ona Rukienė	S	37	500	7.00
129	Magdalena Navickaitė	N	19	150	
129	Pranciška Brinkaitė	N	18	500	
130	Jurgis Babijonas	N	28	250	14.00
134	Antanas Kerdeikis	N	30	250	14.00
151	Petronė Karalaitienė	N	48	500	7.00
176	Leonas Beisinas	N	39	500	21.00
176	Antanas Vileckis	N	42	500	21.00
178	Antanas Sebestinas	N	34	500	14.00
181	Anastazia Rumšienė	N	35	150	7.00
181	Kazimieras Rumša	N	35	150	10.50
181	Anelė Lumsargienė	N	28	150	7.00
181	Katrina Alijošienė	N	38	250	10.50
181	Pranciškus Žubrinas	N	39	750	14.00
181	Bronislovas Alijošius	N	33	250	10.50
181	Teodoras Dapkus	N	18	500	14.00
181	Antanas Račius	N	18	500	14.00
183	Jonas J. Szewets	S	29	500	14.00
191	Jurgis Augustauskas	S	46	750	
198	Uršulė Ulevičienė	N	30	500	
198	Jurgis Ulevičius	N	33	500	10.50
202	Ona Godelienė	N	41	1000	7.00
202	Uršulė Subotienė	N	38	750	7.00
204	Apolonija Vaznienė	S	27	1000	10.50
216	Juozas Tacionis	N	25	250	10.50
216	Karolis Karpuška	N	35	150	14.00
225	Kazys Poskauckas	S	45	1000	21.00
227	Juozas Murauskas	N	16	250	10.50
227	Antanas Laurinaitis	N	35	150	10.50
228	Ona Geniutė	N	20	150	7.00
230	Boleslovas Sadauskas	N	22	1000	14.00
233	Juozas Rakauskas	N	43	500	14.00
236	Vladislovas Sapalas	N	39	500	7.00
238	Jonas Asauckis	N	37	1000	14.00
240	Juozas Višniauskas	N	29	1000	
243	Ona Povilaitienė	N	33	250	7.00
249	Jurgis Žukauskas	N	34	500	21.00
249	Jurgis Tumsis	N	40	150	7.00
249	Ona Avižienė	N	41	150	14.00
249	Vincentas Termenas	N	33	500	14.00
249	Juozas Rudzinskas	N	39	500	14.00
249	Jonas Čekus	N	31	150	14.00
249	Teofilė Ženkuvienė	N	38	150	10.50
249	Juozas Linkauskas	N	37	150	21.00
255	Veronika Butkienė	N	37	250	21.00
259	Karalius Bocis	N	49	250	10.50
259	Andrius Čėpla	N	46	150	10.50
259	Ona Bočienė	N	38	250	7.00
259	Petras Pilkonis	N	44	500	7.00
269	Simonas Krikščiunas	N	33	250	14.00
270	Ona Valulienė	N	33	250	7.00
270	Feliksas Ramanauskas	N	50	500	7.00
270	Karalina Pilotienė	N	30	500	7.00
270	Vincentas Valulis	N	35	250	7.00
270	Kazimieras Rubinskas	N	43	500	21.00
270	Anelė Edzulienė	N	48	500	14.00
274	Julius Koncevičius	N	45	500	7.00
274	Marcijona Koncevičienė	N	35	250	7.00
274	Juozas Vasiliauskas	N	20	750	10.50
274	Alena Ozeraitis	N	33	250	7.00
274	Elzbieta Kalėdienė	N	26	500	7.00
274	Antanas Kudirka	N	41	250	14.00
274	Julė Stankuvienė	N	41	250	10.50
274	Marijona Naujavičienė	N	43	500	10.50
274	Veronika Vasiliauskienė	N	40	500	10.50

VAIKŲ SKYRIAUS NAUJI NARIAI.

7 kp. Pranciška Armanavičiutė, Ona Atmanavičiutė, Marė Atmanavičiutė, Jurgis Atmanavičius.

36 kp. Alena Bogužaitė, Ona Stankauskiutė, Pranas Stabkauskas, Marijona Stankauskiutė.

50 kp. Zabelė Žebriutė, Antanas Gardžulis, Juozas Žebris, Paulina Žebriutė, Katrina Račkauskiutė.

78 kp. Vincentas Mikelionis, Jonas Mikelionis.

115 kp. Elzbieta Vencevičiutė.

127 kp. Ona Povilaičiutė.

146 kp. Kazimieras Dočkus.

181 kp. Ona Alijošaitė, Anastazija Alijošaitė, Antanas Poška.

235 kp. Julijona Juškaitė.

259 kp. Antanas Pečiulis.

270 kp. Juozas Garuckas, Antanas Garuckas.

FARMOS

Čionais parsiduoda labai pigiai farmos. Gera žemė su namais ir sodais. Tarp 900 lietuvių ukininkų. Tiesiog nuo paties savininko, ne per išnaudotojus. Įmokėk kiek gali, likusieji kaipo renda. Klausk:

LITHUANIAN FARMERS ASS.
(12) 2141 W. 24-TH STREET, CHICAGO, ILL.

APSKRIČIŲ VALDYBOS IR ORGANIZATOR.

Chicagos Apskritys:

Pirm. V. Paukštis, — 4602 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Raštininkė K. Varanavičienė—715 W. 28th St., Chicago, Ill.
Iždininkas J. Čiuras — 3122 South Union Ave., Chicago, Ill.

Bostono Apskritys:

J. Jarušas, pirmininkas — 8 Flint St., So. Boston, Mass.
Jurgis Verseckas, v.-pir.—564 Pleasant St., Norwwod, Mass.
P. Varakulis, raštininkas — 366 Brodvay, So. Boston, Mass.
O. Paulaičiukė,ižd. — 33 Harding St., Cambridge, Mass.
Organizatoriai:
J. M. Vieraitis, 195 Perry Ave., Worcester, Mass.
V. J. Kudirka, 37 Franklin Street, Norwood, Mass.

Connecticut Apskritys:

Jonas Rikteraitis, pirm., — 875 Bank St. Waterbury, Conn.
Pranas Kveselis, pagelb. — 580 Zion Street., Hartford, Conn.
A. J. Pateckis, rašt. — 494 Park Street, Hartford, Conn.
S. Cibulskis,ižd. — 41 So. Leonard St., Waterbury, Conn.

Pennsylvanijos 1-mo Apskričio Valdyba:

A. T. Leškauskas, pirm. — 404 Mah. Ave., Mahanoy City, Pa.
F. A. Taraila, vice-p., — 601 W. Pine St., Frackville, Pa.
Silv. Sužiedėlis, I rašt. — P. O. Box 26, Silver Creek, Pa.
J. P. Želionis, II raštininkas. — 415 E. Union, Tamaqua, Pa.
J. Abromavičius, tvarkos vedėjas, — Silver Creek, Pa.
Juozas Lazaravičius,ižd. — P. O. Box 617, Minersville, Pa.

PENNSYLVANIJOS II APSKRIČIO VALDYBA:

Mykolas Dulinskas, pirmininkas.
Juozas Bučinskas, vice pirmininkas.
Ant. Navickas, iždininkas.
Juozas Šergalis, raštin., 25 Tamarken St., W. Hazleton, Pa.

Pennsylvanijos 4-to Apskričio Valdyba:

S. Pileckas, pirmin. — 445 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
V. Berulis, pirmininko pagelbininkas.
J. Pocavičius, raštininkas, — 187 N. Main St., Pittston, Pa.
Jonas Tumelis, II raštininkas.
M. Makauckas, iždininkas, — 656 Swallow St., Kingston, Pa.
Juozas Čekanauskas, iždo globėjas.
V. Laurinaitis, iždo globėjas.

New York-New Jersey Apskričio Valdyba:

J. P. Mačiulis, pirm. — 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
A. Spaičis, pagelb. — 332 Plymouth St., Brooklyn, N. Y.
V. Daubaras, iždin. — 300 So. 1st Street, Brooklyn, N. Y.
L. Šimutis, raštin. — 222 So. 9th Street, Brooklyn, N. Y.
J. Butkus, organizatorius — P. O. Box 458, Linden, N. J.

ALBANY, N. Y., APSKRIČIO VALDYBAs

M. K. Martinkus, pirm. ir organizatorius,
190 Second str., Albany, N. Y.
K. Laureckis, iždininkas, 118 College str., Schenectady, N. Y.
S. Matulaitis, rašt., 254—3rd str., Albany, N. Y.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Gera sveikata yra verta auksinių dolerių, kiekvienas išmokėtas čekis už geras gyduoles, yra palindymu geros sveikatos. Prašalinkite kankinančius skausmus su pagalba tikrojo Pain-Expellerio, kuris yra seuu draugu daugelio šeimynų. Visados reikalaukite su Inkaro vaisbaženkliu. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba pas.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Į LIETUVĄ
Tankiai plaukia dideli laivai
RED STAR LINE
TIESIAI LIEPOJUN.
Dideli, geri laivai. Geras ir užtektinai valgio. Atskiri kambariai. Geri patarnautojai, kalba lietuviškai.
WHITE STAR
Cherbourgan ir Southamptonan
Geras važiavimas Lietuvon
MAJESTIC (56,000 tonų)
Didžiausias pasaulyje laivas
OLYMPIC (46,000 tonų)
HOMERIC (34,000 tonų)
GERAS PATARNAVIMAS IR PARANKUMAS 3 KLESOS KELIAUNINKAMS
Norėdamas važiuoti, klausk
KELIAUNINKŲ SKYRIUN
No. 1 Broadway, New York
arba vietos agentų.

NAUJAS METAS
NAUJA IDĖJA
Nauja knygelė, kuri turėtų rastis kiekvieno lietuvio namuose ir išsiuntinėjama veltui. Išpildyk kuponą žemiau ir pasiųsk pas
MANUFACTURERS PATENT CO.
520 FIFTH AVE., NEW YORK
Adresas .....
Vardas .....

ATYDAI PATRUKUSIŲJŲ!

ĖJO PAS JĮ, O JIS PADARĖ JUOS SVEIKAIS.

Kasdien gaunu daug laiškų nuo žmonių, kurie kenčia nuo patrukimo, užklausiant, ar yra tiesa, kad Daktaras A. W. O'Malley, Wilkes-Barre, Pa., diena dienoj išgydo vyrus, moteris ir vaikus iš visų dalių šios šalies — be operacijų ar ėjimo į ligonbutį.

Aš žinau, iš neabejotino patyrimo, kad Dr. O'Malley supranta daugiau apie išgydymą Patrukimo ir Rectališkų ligų, be operacijos, negu kokis kitas žmogus ir aš esu buvęs pas gana daug.

Žinoma, daugumas daktarų pasakys jumi kad: "Turi eiti ant operacijos, bet kas nori but pjaustomas, jeigu gali but išgydytas be to?

Aš esu matęs Dr. O'Malley gydant visokius žmones, sunkiai dirbančius vyrus, kurie kentėjo per daugel metų su visokiom rušim patrukimo ir nešiojo diržus, kuriais gavo palengvinimą idant išvengti operacijos.

Daug žmonių atrašė man dėkavojant, kad aš pasakiau jiems kur yra galima gauti pagelba nuo patrukimo be operacijos, ir kad yra numetę diržus ir vėl esą sveiki ir druti.

Galų gale, ar netiki ką žmogus jumi pasako, jeigu jis pats tą tiki.

Ar anksčiaus, ar vėliaus busi pertikrintas kaip linksmai jausies numetęs diržą. Tada pasiųsi 6c stampų Dr. A. W. O'Malley, 68 South Franklin St., Wilkes-Barre, Pa., prašydamas, kad prisiųstų savo paveikslutą knygą apie "Patrukimas ir Jo Išgydymas."

Kada jis tave išgydys, jus ir aš busim draugai dvasioje — už tai, kad pats jį pagirsi kitiems.

JOS. AUGINTAS,
Dėkingas Pacijentas,
(Skelbimas). Ashley, Pa.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė

Jus galite mesti šalin visus diržus kadangi, Plapao, paduškaitė yra viss tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylos. Ji yra taip padaryta, kad kartę pridėjus nenusenka ir tuo budu geresni negu diržas. Jokių diržų ar sprenžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta auksso medalius. Mes prisiųsime ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.

PLAPAO LABARATORIES
Block 3054. St. Louis, Mo.

"LAISVĖ"! "LAISVĖ"!
Tik ką gauta iš Lietuvos su svarbiomis žiniomis Kaune einantis kasdieninis laikraštis "Laisvė". Skubinkitės jį gauti. Kaina vieno numerio 4c. 5 numeriai už 15c.
Rašykite pas
"GARSAS"

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ NAUJOKYNIŲ AMERIKOJE

SCHENECTADY, N. Y.

"Sandara", "Keleivis" ir "Vienybė".

Ką "Sandara", "Keleivis" ir kiti šlamštai rašydavo prieš katalikų darbuotojus ir jų veikimą, tai su-vis nesidomėjau, žinodamas, kad jų skiltyse nerasi ko kito, kaip vien tik koliones, melagybes ir šmeižtus. Tuo viskuo pripildyta jų špaltos ir iš tolo dvokia puvėsiais.

Tačiau į "Vienybę" žiurėjau, kaipo į vieuintėlį Amerikoje tautininkų laikraštį. Mat, man buvo kalta, kad jis yra bepartyvis ir neužgaulioja nei vieno asmens, kad ir butų kitų pažiurų. Ir rėmiau jį įvairiais budais.

Tikrasis "Vienybės" veidas.

Tur-but aš buvau aklas, kad taip dariau. Nun-gi, praregėjęs, pamačiau, kaip didelėje klaidoje tunojau. Ir daugiau prityriau, matydamas, kad "Vienybės" redakcijai daugiau rupi gaminti kartuves, kuriomis galėtų iškarti lietuvių katalikų kunigus, jeigu jos galėje tas butų.

Kad tokie įvykiai galėtų pasitaikyti, tai iš to nereikia stebėtis. Lai svamaniai, neturėdami dar kartuvių, o jau bando žodžiais užmušti dvasios asmenį visuomenės akyse. Tai grynas faktas.

Štai "Vienybės" No. 11-ame patilpo biaurus šmeižtas apie gerb. kun. A. Tamoliuno asmenį. Gi Vaida Vaideliotis parašė ilgą atsakymą, kuriame buvo išparodytos visos melagystės, tilpusios "Vienybės" No. 11-ame ant gerb. kun. A. Tamoliuno asmens. Ilgai laukta, kad patilptų atsakymas. Ir tik "Vienybės" No. 21-ame matome visai sutrumpintą ir papiktinančiai iškraipytą atsakymą, priede dar su redakcijos pastabomis, iš kurių matytis, kad "Vienybės" redak., ignoruodama sąžiningų tikinčiųjų žmonių ir tikrųjų lietuvių teisingus fatkus ir priparodymus, labiau remiasi bolševikų plepalais, kuriuos pasėmė iš lenkų laikraščio. Iš to išeina graži išvada ir reikia pakongratuliuoti "Vienybės" redakciją, kuri džentelmoniškai apsiima ir bičiuliuojasi su Tėvynės išgveromis — bolševikais, kurie, budami "internacionalais", lenkus vadina savo broliais, kurie temoka kankinti ir juodinti lietuvius; tad-gi, dalykams taip susidėjus, tai "Vienybės" redakcijoje yra daugiau lenkiškumo ir bolševikiškumo, negu lietuvybės, nes "Vienybės" redakcija labiau susigiminiavus su lenkais, kad apjuodinti "litvomanus" kunigus ir su bolševikais, kurie norėtų kuogreičiausia nugalabinti arba iškarti "klerikalų" dvasiškius. Tai toks, o ne kitoks, yra laisvamanių "Vienybės" veidas.

Ir delko-gi laisvamanių-tautininkų organas taip daro? Tai gan aišku. Mat, iškorus kunigus, tuomet lengviaus butų laisvamaniams panaikinti Bažnyčią, na ir nebereikėtų tikėti Dievui, Kurį ir dabar ignoruoja rašydami Jo vardą mažąja raide. Ir, įvykus, kaip laisvamaniai mintyja, sulig jų noro, galėtų laisvai sau gyventi ir, be abejonės, galėtų net įsikurti rojų, panašų, kaip Rusų bolševikai kad įsikurė. O pasekmės, kokios gi butų? Nežinia. Bet, Rusų bolševikų įsteigtąjį rojų, kaip smagus jis yra ir, kaip gerai jame gyventi, tai žino visas pasaulis.

Tiesos žodis.

Kas viršuj yra išdėstyta, tai kiekvienas protaująs skaitytojas pamatys, kad tiesa yra parašyta ir sutiks, kad viskas, ką parašiau, yra logingai priparodyta ir teisybės prisilaikiau visame kame.

Bet gi laisvamaniai nepripažįsta teisybės, o gerb. kun. A. Tamoliunas tikrai įžeistas, vienok jis nenusiminęs, nes gerai pažįsta išklydusius iš tikėjimo ir jų gailisi; jis neieško keršto nei pagiežos, kad skųsti šmeižikus, bet apgailestauja, nes ije patys nežino, ką darą.

Be to gi reikia nepamiršti, kad "Vienybės" leidėjai ir redakcija skaitė gerb. kun. A. Tamoliuną, kaipo vieną uoliųjų "Vienybės Lietuvninkų" laikraščio ramstį, gaivintoją, kuomet jis puošė "V. L." skiltis gražiais savo raštais nuo 1910 iki pusiau 1915 m. Tuomet tai buvo jis all-right, o "V. L." redakcija ir leidėjai rašė malonius laiškus dėkavodami už didžią ir gausią paramą. O koks gi atlyginimas?! Gi dabar labai gražiai atsimokėjo gerb. kun. A. Tamoliunui "Vienybės" redakcija šmeižiant jo asmenį lenkų intrigų ir bolševikų biaurjomis zaunomis.

Dar žodelis prie Užbaigos.

Schenectados lietuviai katalikai gerai pažįsta gerb. kun. A. Tamoliuną, kaipo didį patrijotą, rašytoją, visuomenininką ir karštą tėvynainį; myli ir gerbia jį visi, išskyrus laisvamanių bedievių ir bolševikų ir del to tai vietos lietuviai katalikai dės visas pastangas, kad visi šmeižtai, drėbti ant gerb. kun. A. Tamoliuno asmens ir lietuvių katalikų vardo, idant butų atšaukti, o "prošepanai" lenkai, kurie paskleido juodašimtiškas žinias ir jų laikraštis, iš kurio laisvamaniai ir bolševikai pasinaudojo, netrukus bus patraukti atsakomybėn.

Tik kantrumo, o tikroji tiesa nušvies viską ir nurodys, kaip "prošepanai" lenkai apjuodino ir šmeižė "litvomaną" kunigą ir, kaip "Vienybės" redakcija apšmeižė "klerikalų" kunigą, pasinaudodama per bolševikus paskleistomis "prošepanų" lenkų juodašimtiškomis žiniomis.

Tik tiek tuo kartu.

Vaiva.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero parapija.

Turi savo muro gražią bažnyčią, svetainę ir mokyklą. Mokyklą veda Seserys Kaziimerietės. Ji turi 8 skyrius su valstybės teisėmis. Vaikų mokinasi apie 500. Malonų gauni įspudį aplankęs Seserų Kazimierietų vedamas mokyklas. Vaikai gražiai lietuviškai kalba ir įkvėpta jiems Lietuvos meilė ir jos žinojimas svarbesnių nuotikių; visi malonus, linksmi ir pilni gerų pasiryžimų. Parapijoje yra keliolika katalikiškų draugijų, visos uoliai veikia Tėvynės ir Bažnyčios labui. Šioje kolionijoje parapijos įsteigėju ir iki šiol klebonu yra gerb. kun. Juozapas Kaulakis. Žymus veikėjas ir gilus patrijotas. Jo darbai už jį kalba. Laike karo leido laikraštėlį anglų kalboje ir supažindino kitataučius su Lietuva. Jo tai rupesčiu čia gyvuoja didelė mokykla ir turi Seseris Kazimierietes. Tarpsta ir bujoja draugijų ir apšvietos veikimas. Per du syk čia daryta Šv. Kazimiero Draugijos susirinkimai. Iki šiol į Šv. Kazimiero Draugiją įsirašė: Gerb. kun. J. Kaulakis garbės nariu, 2, gerb. kun. J. Čepokaitis garbės nariu, Domicelė Baublaitė garbės narė ir Kazimieras Valančiunas garbės nariu. Du tikrieji: Petronėlė Timinskienė ir Juzė Šepeltaitė ir 15 amžinųjų: Gerb. kun. J. Karalius, Martynas Burokas, Em, Katelaitė, Valerija Sabaliauskaitė, Kazimieras Mačiunas, Rozalija Grablauskaitė, Pranas Valuckas, Jonas Mikoliunas, Baltramiejus Tribulas, Stanislovas Žvigaitis, Antanas Užemeckas, Veronika Pikelienė, Leonas Pranauskas, Saliomėja Kirkilaitė, Teklė Palaimiutė ir dar viena tikroji narė, Ona Gakiutė. Metinių apie 150 narių. Gerb. klebonui kun. Kaulakiui, kun. Čepoakičiui, visiems garbės tikriems, amžiniems, metiniems nariams ir visiems prieteliams Šv. Kaz. Dr-jos reiškiu didžios padėkos ir pagarbos žodžius.

Kun. Petras Kasčiukas.

SIŲSKITE "GARSĄ" LIETUVON!

CAMBRIDGE, MASS.

Kovo 12 d. buvo prakalbos Y. M. C. A. svetainėj. Surengė L. T. S. 9 kuopos ir nežinomos šalies piliečių 2 skyrius. Kalbėjo V. Natkevičius, Lietuvos Steigiamojo Seimo sekretorius ir B. Žygelis, Liet. Mok. Sąjungos pirmininkas. Pirmiausiai pasirodė ant estrados pra kalbų vedėjas M. A. Venslauskas. Perstatė orkestrą pagroti Amerikos ir Lietuvos himnus, paskui perstatė kalbėti V. Natkevičių. Šis pirmiausia pradėjo "garbyti" krikščionis demokratus visaip juos pravardžiuodamas. Paskui stvėrėsi niekinti gerb. kun. P. Garmų. Mat jis bedieviams gerai yra užmynęs ant korno. Girdi jų mokyklos klerikališkos ir niekam nevertos, tik tamsybės lizdai. Girdi geriau butumėt davę mums tus pinigus pirmeiviškai propogandai. Toliaus sakė kad St. Seime yra 59 krikščionys demokratai, tai tik stuomenys be galvų, bet toliau pats save sukritikavo, nes pasakė: "Seime iš klerikalų pusės yra gana gudrių žmonių ir turi geras galvas." Tai kokias nesąmones ir prieštaravimus vėlė.

Antras kalbėjo A. Ivaškevičius. Apie jį nebutų verta nei užsiminti, bet kad jis pradėjo nežmoniškai šmeižti gerb. kun. P. Garmų, tai aš čia pažymėsiu jo kelis žodžius. Jis kaip tik atsistojo ir atsigręžęs rodydamas pirštu į laisvamanių apaštalus, pasakė girdi, ar mes leisime pakarti tokius gražius vyrus, kuriems kun. P. Garmus žada pastatyti kartuves. Aš buvau gerb. kun. P. Garmaus prakalbose, bet aš negirdėjau apie kartuves. Išeina pasak priežodį: žydas muša, žydas rėkia. Toliau Ivaškevičius išsiižojęsę taip, kad ir liežuvio galas buvo matyti, šaukė, girdi duokime pinigų pirmeiviams kad atkeršyti klerikalams. Prasidėjo aukų rinkimas. Bet žmonės neduoda. Tai Ivaškevičius sako: "Duokite Lietuvos bonus." Vienas iš publikos atsiliepė, kad bonai atiduoti kun. P. Garmui. Ivaškevičius sako: "Natkevičius kapitonas nuo dzukijos. Todel visi dzukeliai neškite šen bonus. Niekas neneša. Paskui sako: "jei jus dzukeliai neturit, tai jus žemaičiai neškit." Ir čia niekas neneša. Ir kas neš bonus, katalikai bonus paaukojo katalikų reikalams, o sandariečiai ir "piliečiai" bonų nepirko. Tą žinome iš vietinės bonų stoties, kad jie nėra pirkę. Jie tik žodžiais remia Lietuvą, bet ne aukomis.

Trečias kalbėjo B. Žygelis. Jo kalba buvo panaši į pirmojo. Prie kiekvieno sakinio klerikalai, klerikalai, klerikalai, davatkos ir tuomi užbaigė. Toliaus prašė duoti klausimus: 1) Kokia partija pirmiausiai sušelpė Lietuvą?" 2) Kas užlaikė Atstovybę Paryžiuje?" 3) "Kur dingo surinktos aukos Lietuvių Dienoje $130.000?" Į tuos klausimus kalbėtojas negalėjo atsakyti. Jis taip mislinąs, kad Piliečių Sąjunga šelpė. Sako jus amerikiečiai geriau galite žinoti, negu mes. Prižadėjo paaiškinti per "Sandarą" ar per kitur kur.

Aukų surinkta tik apie 60 dolerių. Tai ne taip kaip kun. P. Garmus, kuris čia surinko apie 2,000 dolerių.

Tai matot gerbiamieji kokia partija šelpia geriau Lietuvą.

Taip-gi buvo papuoštas steičius su amerikoniška ir Lietuvos trispalve veliava. Bet Lietuvos vėliava buvo aukštielninka — raudona spalva viršuj, žalia viduryj, o geltona apačioj. Mat kaip sandariečiai viską atbulai daro ir veliavą taoip neša. O gal but, kad parodyti savo raudonumą ir jį paaugštinti.

Nors tie laisvamanybės ir socijalizmo apaštalai gana aiškiai savo tikslą ir idėjas skelbė, bet visgi teko matyti žioplių katalikų aukavusių bedievybei stiprinti Lietuvoj.

K. B.

MT. CARMEL, PA.

Vasario 24 d., Mt. Carmelio Lietuvių kolionija apvaikščiojo 4 metų sukaktuves Lietuvos Nepriklausomybės. Programas nusisekė puopuikiausiai. Gerbiami svečiai Lietuvos atstovas Valdemaras Čarneckis, M. J. Vinikas ir B. Mastauskas, atvažiavo 3 valandą po pietų, kuriuos sutiko Vladas Urbanavičius ir Lanauskas Jurgis, nuvežidami automobiliu į viešbutį Marble Hall, kur buvo svečiam užsakyti kambariai. Prie vakarienės, kuri buvo svečiams priruošta, turėjo garbę dalyvauti ir sekantieji asmenys: Lanauskas Jurgis, Miliauskas Jurgis, Ambroziejus Andrius, Jankus Salamonas, Klepones Tamošius, Pranckevičius Konstantas ir Kijauckas Albinas. 7:30 valandą vakare kalbėtojai pribuvo Lietuvių parapijinėj svetainėj, kur buvo susirinkę apie 400 žmonių. Rankų plojimu pasveikino atvykusius svečius. Vietinis klebonas, kun. dr. V. Bartuška atidarė vakarą, sveikindamas svečius ir išaiškindamas publikai vakaro tikslą, ragindamas Mt. Carmelio lietuvius idant ir šiame momente Mt. Carmeliečiai pasirodytų savo auko mis, kaip ir kituose Tėvynės reikaluose. Pirmiausia perstatė kalbėti poną Viniką. Parapijinis choras, vadovaujant vargonininko Šiuranso, padainavo Lietuvos imną ir kitas. Kalbėtojas užėmė vietą ir savo aiškia kalba išrodė publikai Lietuvos šio laiko padėjimą, jos vargus ir lenkų persekiojimus. Užbaigdamas ragino lietuvius šelpti Lietuvą kiek kas išgali, idant kuogreičiausia galėtų Lietuva savo priešus pergalėti ir savo sostinę Vilnių nuo lenkų žiaurumo išgelbėti. Antras kalbėtojas, ponas B. Mastauskas, trumpa prakalba padarė tarp publikos įspudį savo patriotiškais nurodymais ir kad netik privalome, bet turime šelpt musų Tėvynę. Sakė, kad žmogus, kuris neatjaučia savo Tėvynės ir jos neremia, niekados nebus nei geras Amerikos piiletis. Po jo prakalbai rinkta aukos. Po aukų rinkimui, gerbiamas V. Čarneckis užėmė kalbėtojo vietą. Suteikė Lietuvos pasveikinimą, prašydamas vardan Lietuvos Tėvynės, iadnt ir ant toliaus šelptume Lietuvą, kaip ir iki šiol, ypač šiame momente, kada musų priešai (lenkai) nori paveržt musų sostinę — Vilnių.

Gaila, kad gerbiamas Čarneckis negalėjo ilgiau kalbėti, nes jau buvo vėlokai.

Matyt, kad publikai prakalbos patiko, visi tapo programu pilnai užganėdinti. Prieš prakalbas buvo pardavinėta Lietuvos vėliavukės ir 4 metų Lietuvos nepriklausomybei atminti guzikučiai. Po prakalbų buvo išnešta rezoliucija prieš lenkų žiaurumus.

Ineigų vakare buvo $385.00. Išsiųsta Lietuvos atstovybei Washingtone auksu $60.00 Lietuvos finansų atstovui New Yorke, J. Bielskiui $325.00.

St. Petruškevičius.

KAUNAS.

Sausio 27 d. Apaštalų Sosto Vizitorius Lietuvai Zechi su sekretorium Bondou, aplankė Šv. Kazimiero Draugiją Kaune apžiurėjo knygyną, spaustuvę, redakcijas, jų administracijas ir kitas Šv. Kazimiero Draugijos apšvietos įstaigas, kuriomis džiaugėsi ir gyrė lietuvius katalikus, kad susispietė Šv. Kazimiero Draugijon, tokias prakilnias Bažnyčiai ir Tautai įstaigas pagamino. Aukšti svečiai netik patys Šv. Kazimiero Draugijoje gavo malonaus įspudžio, bet jie be abejo tuos savo įspudžius papasakos Romoj ir kitose šalyse.

Tad, valio Šv. Kazimiero Draugijos rėmėjai.

Kun. P. Kaščiukas.

Užeik ar parašyk jeigu įdomauji ar dirbi prie išradimų. PAAIŠKINIMAS VELTUI.
ASK MANUFACTURERS PATENT CO. 520 FIFTH AVE NEW YORK

NEWARK, N. J.

4-ta kovo.

Čia lietuviai katalikai Šv. Kazimiero dieną 4-tą kovo Tautos Fondo skyriaus pastangomis irgi apvaikščiojo. Gerb. klebonas kun. Ignas Kelmelis dvejuose sekmadieniuose bažnyčioj iš sakyklos žmones ragino ruošties prie minėtos šventės apvaikščiojimo, kuri perkelta į 5 d. kovo, sekmadienį. Apie aštuntą valandą žmonelių prisirinko pusėtinas burėlis. Vakarą veda Tautos Fondo pirm. Sugiedota abu imnai. Kalba trumpai ir aiškiai klebonas kun. J. Kelmelis. Paskiaus kalbėjo "Garso" redaktorius, L. Šimutis. Pirmoj savo kalbos daly vaizdžiai apibrėžė musų organizacijų vidujį tvarkymosi, jų pagrindinius tikslus ir naudą prie jų prigulint.

Antroj daly kalbėjo apie pastarųjų dienų politikos bėgį ir įvykius musų tėvynei. Biskytį lytėdamas krikščionijos priešus, dalele ir tuos "patrijotus", kurie pargrįžę iš Lietuvos vaikščiodami rėkia, kad ir vanduo Lietuvoj smirdąs. Rašinėta nariai į nuolatinius T. Fondo rėmėjus, kurių gražus burelis surašyta.

Kartu su tikrais tėvynainiais įslinko salėn ir apgailėtinai žlibas bolševikėlis su pačiute ir pora sunelių. Kadaisiai jis buvo nei šio, nei to žmogus, bet pradėjus lietuviams už savo teises ir laisvę bruzdėti, jisai laipsniškai slinko niekšyn ir nun tapo galutinu proto ubagu ir aklu tarnu savo luomo ir laimės priešu. Sakos esąs bolševiku, nu ir katalikų, nes eina su visa šeimyna nezaležninkų mulkinyčion ir karštai, karštai "meldžiasi" prie belzebubo.

Visą prakalbų laiką zurzėjo, urzgėjo it šunelis blusų juokinamas. Meldžiant prie tvarkos labiau pradėjo, paliepdamas ir savo šeimynai jį sekti. Ši klauso tėvučio, pačiulė su vaikučiais bėgioja iš vietos į vietą, mikena, kvaksi. Tvarkdarys, matydamas, kad su kvailu nevėžiausi, nes jis varles gaudo, čiuptelėjo už rudo sprandelio ir keikunas bolševikutis dairosi ant plačios gatvės, laisvas tarp savųjų. Ceremonijos užbaigtos, salėj ramu, tėvynainiai mini tautos patrono dieną.

Apie tokius niekšus tiek daug kalbėti nereikėtų, bet juk jis yra musų garbingiausiosios Šv. Jurgio draugijos narys ir nedovanotinai dergiąs jos kilnų vardą. Dr-ja privalėtų apsitvarkyti, žinant to žmogaus praeitį.

Linksmai užgavėta.

Šį metinį užgavėnių vakarą su lašinskiu atsisveikinimui sesutės parapijonkos, klebonui pritariant surengė tam speciališką vakarą — "blynvakarį". Puikus tai buvo vakarėlis. Žmonelių priėjo pilna. Tik inteligentų su "tautiškais" parapijonais mažai temačiau. Turbut jiems su lašinskiu skirties gaila. Gėda tokiems parapijonams! Blynvakaris parapijai davė šimtinėlę pelno. Gerai. Dabar su ramia širdele, kartu su dėde kanapinskiu laukiame šventųjų Velykų.

Po vaidinimo.

26 vasario, musų "Magdalena" (tuuom kart dar mokytojas) su vaikučiais davė koncertą (tik vargšė nenujautė, jog tai paskutinis). Vaikučiai mamyčių papuošti, gražus, net akį veria. Liaudies dainelių išmokinti dainuoti. Nuo pusės "koncerto" pasirodo ir "tyčerius" kaipo Raseinių Magdė — ne kaipo Magdė, bet kaipo paskutiniojo "kulturingojo šimtmečio" pliudrė. Nusimaliavojusi, su visokiais "gursetais" apsilipdžius, nuogom kojom. Ant stalo pasilipusi tampėsi, šaipėsi, kraipėsi. Mat mokytojaus dailė ir gal... gal vaikučiams pavyzdis. Nekurioms mamytėms matyti ji patinka. Ir... ir po "koncertui" kaip gulė į patalą iki šiai dienai nei iš vietos. Susirgo "artistė" ir kada pasveiks geras Dievas težino. Gaila, labai gaila. Ir dar gailiau nes besergant ir džiabą nutrotijo. Mokytoju dau giau nebebus — išmetė ir bylą prieš parapiją pralošė. Vai viena bėda, tai ne bėda — dvi, trys žmogų suėda. Teisinga ir skaudi pamoka. Ar tik jis supras?

Niaura.

BROOKLYN, N. Y.

Apreiškimo Šv. Panelės parapija. 1914 m. sumaniam ir vaikliam klebonui, gerb. kun. N. Petkui pasisekė iš J. E. Vyskupo gauti lietuviams buvusią vokiečių katalikų labai gražią bažnyčią; klebonija, didelė mokykla ir erdva svetainė. Visos įstaigos muro ir puikioje vietoje. Čia pat Seserų Domininkonkų vienuolynas. Jos veda ir parapijos 8 skyrių, su valstybės teisėmis, mokyklą. Vaikai labai gražiai auklėjami Kristaus ir Lietuvos dvasioje. Seserys Domininkonkos geros mokytojos ir lietuvės patrijotės. Lietuvaitės yra sekančios Seserys Domininkonkos: Nikodema (Abromaitytė), 2 Felicija (Putiniutė), 3) Gertruda (Abromaitytė), 4) Georgette (Masaitytė), 5) Antonelia (Žalionytė), kitose mokyklose 6) Sesuo Bronislova ir 7) Sesuo Zita. Čia mokytauja angliškai kalbančios Seserys: O. S. D. Bibiana, Pelegia, Frida ir Ignacia. Jos visos labai įdomavo Lietuvos padėtimi. Aplankiau mokyklą. Vai kai visi gražiai kalba lietuviškai. Net viena anglė 8 metų gražiai moka lietuviškai poterius. Taipogi gražiai pakalbėjo lietuviškai Tėve Musų vieną mergytė italė 7 metų, iš to matyt, kad Seserų Domininkiečių vedamoji mokykla netik lietuvių, bet ir kitataučių vaikai pamilo lietuvių kalbą. Už tai joms teatlygina Aukščiausis.

Kun. P. Kaščiukas.

NEW YORK, N. Y.

Gerbiamas kun. Jurgis Pauliukas malonėjo supažindinti su nekuriomis žymiomis vietomis bei įstaigomis didžiausio miesto Amerikoje. Aplankėm lietuvių katalikų tvirtovę Brooklyne, milžiniškus namus, kuriuose telpsta "Garso" Redakcija ir Administracija, A. L. Katal. Susivienijimo sekretoriatas ir kitos įstaigos. Čia viskas tvarkiai, punktualiai ir švariai išrodo. Lietuvių susipratimas kyla ir organizacijos auga. Užtai garbė Tautos ir Bažnyčios veikėjams. New Yorko katalikų katedra labai brangi, graži ir didelė, bet bus trumpesnė rodos kaip Kauno katedra Bazilika. Už didžiojo altariaus rusyje palaidota: vienas kardinolas ir arkivyskupas. Žmonės nuolat per dieną lanko ją. Čia matai ant kelių parpuolusius ir paskendusius maldoje aukštus valdininkus ir universitetų profesorius. Dominikonų dar visai neužbaigta viduryje gražinti nauja, didelė ir puiki bažnyčia. Tėvai Dominikonai baltuose abituose sėdėjo klausyklose, o žmonių minios veržėsi išpažinties atlikti, kaip malonu lietuviui katalikui tai matant ir kyla noras tą pat matyti ir Lietuvoje. Buvome ir aukščiausių pasaulyje namų viršunėje, The Cathedral of Commerce. Iš tos aukštumos matomas New Yorkas ir Brooklynas, visas miestų judėjimas išrodo labai smulkutis. Matytis ir ta priepiauka, kurion patenka iš Lietuvos keleiviai, musų broliai ir seserys lietuviai. Viskas gražu, milžiniška, triukšminga ir turtinga, bet — svetima.

Kun. P. Kaščiukas.

SEVEROS GYDUOLES UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.
Nuo niežtančių išberimų — vartojant
SEVERA'S ESKU
Antiseptiškas Mostis
Vartojamas nuo niežų, išberimai ir kitokių odinės ligos.
KAINA 50c
Klausykite pas aptiekorius.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

PISO'S
SAUGU IR SVEIKA
NUO KOSULIO IR SALČIO
Tas sirupas yra skirtingas nuo kitų. Greit gelbsti. Be opijum. 25c. visur.

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — **G. KUNAŠAUSKĄ**. Agentura uždėta 1910 m.

PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties.

Persiuntimas **PINIGŲ Į LIETUVĄ** pagal dieninį kursą.

ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmainau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas

179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ Į **LIETUVĄ** PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

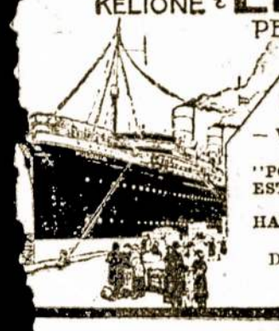

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu

Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia lenkų juostą (karidorą)

— Visa trečia klesa padalinta į kambarius —

Ant 2-jų, 4-rių, 6-štų ir 8-nių lovų

"POLONIA" ..... Balandžio 5

ESTONIA išplauks Balandžio 19

Trečios klesos kainos į:

HAMBURGĄ $103.50 — PILIAVĄ $106.50 — LIEPOJŲ $110. —

Delei laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agento.

...geriausis patarnavimas.

...Lietuviški valgiai.

Agentas jusų mieste arba kur arti.

Užsisakyk šiandie.

ASMENIŠKAI PRIŽIURIMA EKSKURSIJA LIETUVON ANT GREIČIAUSIO ŠIŲ LAIKŲ LAIVO.

AQUITANIA — KOVO 21

Atvažiavus į Southamptoną, keliauninkai persėda ant kito Cunard laivo ir nuojaus plaukia į **Pillau**, pasiekia į 9 dienas.

3 klesos keliauninkai užima kambarius 2, 4 ir 6 žmonėms. Atskiri kambariai šeimynoms. Exskursija yra po vadovyste Cunard viršininko, kuris prižiūrės jusų bagažių, pasportus ir kitus reikalus dykai. Vokiečių vizos nereikalaujama. Važiuokite visi.

Specialės kainos: į Pillau $106.50. Kaunan $107.50. 2-ra klesa $155. Taksų 5. Kiti laivai išplaukia:

Per Hamburg	Per Southampton, Liverpool ir Glasgow
CARONIA ..... Bal. 8 — Geg. 13	CASSANDRA (iš Portland) Kovo 30
SAXONIA .... Bal. 18 — Geg. 25	ALBANIA (tik 1 klesa) Balandžio 1
Tikietai: 2 klesa $130. 3 klesa 103.50.	CAMERONIA ..... Balandžio 6
Taksų $5.	viš Angliją iš Pillau $106.50, Taksų $5.

LAIVAKORTĖS ATPIGO!

KELIAUK IŠ LIETUVOS IR Į LIETUVĄ VISADA PER GEO. J. BARTASZIAUS AGENTURĄ, nes čionai parduodamos laivakortės netik iš New Yorko ir Bostono bet ir iš visų kitų portų.

PINIGUS ĮSMAINOME IR SIUNČIAME Į VISAS DALIS PASAULIO pagal dienos kurso. Padarome PASPORTUS ir kitokius dokumentus su Notaro Lietuvos Atstovo patvirtinimais teisingai, pigiai ir greitai. Užlaikome net viešbučiu del laikino keleivių apsigyvenimo ir turime savo automobilius del veito ir parankaus pasažierių ir jų bagažo išvažinėjimo. Reikalaukite musų pinigų ir laivakorčių kurso ir įvairių patarimų laiškais arba ypatiškai atsilankius, o suteiksime veltui po sekančiu antrašu.

GEORGE J. BARTASZIUS

198 Washington Street, New York City, N. Y

"Nereikia daugiau kankintis be miego per ištisas naktis su verkiančiu kudikiu," ji pareiškė, "nes aš jam duodu BAMBINO ir paguldau į lovą."

Mėslungis, dieglys, sutręs pilvas, perpilni vaduriai suteikia mažyčiui bereikalingą nesmagumą

BAMBINO

Vaizbalenklis užreg. S. V. Pat. Office

pašalina šiuos nesmagumus. **Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!** Aptiekose parsiduoda po 35c. arba norint, kad prisiųstumėm per paštą, tai reikia siųsti 40c. į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York

ANT ŽIEMOS IR ŠVENČIŲ

Persiųs pinigus del Jųs Artimųjų, pagal žemiausią dienos kursą.

FIRST NATIONAL BANK

Scranton'e, Pa.

Nevilkinkite davimą pagelbos savo Gentims. Atminkite, kad tai yra Jusų pereiga ateiti jiems į pagelbą. Galime Jumis persiųsti pinigus įvairiais budais, taip pat ir amerikoniškais doleriais į kiekvieną Lietuvos miestą ir sodžių.

Ateikite arba raštiškai kreipkitės prie

FIRST NATIONAL BANK
Scranton, Pa.

BROOKLYN, N. Y.

Teko man buti toj lietuvių kolionijoj 4 ir 5 kovo. Maloniausių iš čia turiu įspudį. 4 kovo teko kalbėti Karalienės Angelų parap. svetainėj. Delei netikusio oro žmonių buvo mažai, bet tas mažas, rinktinis Lietuvos sunų ir dukterų burelis parodė gausią užuojautą ir paramą katalikiškos spaudos Šv. Kazimieros Draugijai. Kovo 5 d. Apreiškimo Šv. Panelės bažnyčioje teko laikyti pamaldas ir sakyti pamokslą. Žmonių per visas Šv. Mišias buvo kimšte-prikimšta bažnyčia, reiškia, kad čia katalikai susipratę ir šviesus. Po mišparų įvyko prakalbos. Žmonių buvo labai daug. Dauguma turėjo stovėti. Visi užsimikė kuogeriausiai, iš visų veidų tryško malonumas. Po pirmos prakalbos mano kalbėjo labai gražiai patrijotišku tonu gerb. kun. J. Pauliukas. Tuo laiku įrašinėta nariai: Įsirašė: 3 garbės: Marcelė Kundročiutė, Marė Sodaniutė ir Petronėlė Urbaitė; 2 tikrieji: Marė Zinkaitė ir Petronėlė Zaraekiutė. Anksčiaus į garbės narius įsirašė Petronėlė Ruškaitė ($100.00). 6 amžinieji: gerb. kl. kun. N. Petkus, seniaus, dabar da aukojo $10.00, gerb. kun. Jurgis Pauliukas, Pranas Koberta, Antanas Dedinas, Jurgis Mikulskis ir Ona Čelaitė. Metinių apie 70 narių ir keliolika užsisakė ir kitiems užsakė laikraščių iš Lietuvos. Sutvertas Šv. Kazimiero Draugijos Kaune skyrius Brooklyn, N. Y. Jo pirmininku yra gerb. kun. Jurgis Pauliukas ir kiti. Visais reikalais Šv. Kazimiero Draugijos Lietuvoje, toje kolionijoje meldžiu kreiptis į gerb. kun. Pauliuką, pirmin., skyriaus ir "Garso" Redakciją, maloniai tamstoms patarnaus. Gerb. klebonui kun. N. Petkui, gerb. kun. J. Pauliukui, "Garso" Redakcijai, garbės, tikriems, amžiniems, metiniams ir visiems prieteliams ir rėmėjams katalikiškos spaudos Šv. Kazimiero Draugijos tariu širdingos padėkos ir aukštos pagarbos žodžius.

Kun. Petras Kaščiukas.

Šv. Kazimiero Draugijos Generalis Įgaliotinis Amerikoje.

P. S. Visais reikalais Katalikiškos spaudos, Šv. Kazimiero Draugijos meldžiu rašyti šiuo antrašu: Rev. P. Kaščiukas, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

CLEVELAND, OHIO.

L. D. S. kuopos bruzda.

Kovo 12 d., L. D. S. 51 kuopos įvyko susirinkimas. Svarstyta nepabaigti reikalai. Malonu pažymėti, jog buvusieji nesusipratimai su senuoju iždininku jau likviduojami.

Išklausyti raportai iš Draugijų Sąryšio ir Tautos Fondo darbuotės. Paaiškėjo, jog smarkiai veikiama Bažnyčios ir Tėvynės labui.

Kuopa rengiasi prie diskusijų, nors čia nėra kam darbininkų klausimai rišti, bet tikimės įvyks, kad ir vėliau. Nutarta surengt po Velykų balių, kad padidinus musų kuopos iždą. Taipgi nutarta užpirkti mišias už žuvusius darbininkus-karėivius kovoje už Lietuvos laisvę.

Prieš susirinkimą kuopa nusifotografavo. Fotografija bus pasiųsta Lietuvos Misijos rengiaman albuman. Imant fotografijas naujų narių buvo virš dešimts. Gaila, kad senieji nevisi susirinko. Sykiu su mumis nusifotografavo ir S. L. R. K. A. pirm., J. Vasiliauskas, iš Baltimore, Md.

Reikia pažymėti, kad L. D. S. 51 kuopa auga ir bujoja. Valio, darbininkai!

Ir jaunimas šauniai veikia.

L. Vyčių 25 kuopos skaitlingas susirinkimas buvo kovo 13 d. Prisirašė keletas naujų narių. Iš raportų paaiškėjo, jog kuopa gerai veikia. Buvusis balius 26 d. vasario davęs gražaus pelno. Apkalbėta apie choro ateitį, kurio vedėju pasiliko V. A. Greičius. Po Velykų choras duos didelių koncertų. Svaidininkų ratelis irgi rengiasi prie vasaros darbo, kad suplėkus kitus svaidininkų ratelius.

Darbai musų kolionijoj šuk-tick eina geryn.

St. Stepulionis.

Washingtonas. — Prezidentas Hardingas sumažinęs Baltųjų Namų išlaidas ant $5,000.

BRIDGEPORT, CONN.

Nežiurint į bedarbę, kokia čia viešpatauja nuo ilgo laiko, vis-gi laike kun. Garmaus prakalbų, lai kytų vasario 26 d., vietinė katalikų saujalė suprasdama tikslo svarbumą švietimo reikalams sumetė virš $500. Beabejo reikia pripažinti iškalbiam kalbėtojui gabumas sukelti tokį entuzijažmą žmonėse nepaisant ir tų kliučių, kokias daro laisvamanija ir kiti tautos išgamos, varydami priešingą agitaciją vartodami atkalbėjimus, nepamatuotus užmetimus ir tt.

Negalima ypač užtylėti atsitikimas laike šių prakalbų, kuomet gerb. kalbėtojas užvažiavo per nosį žinomam laisvamaniui Stank. kursai viešai įtarė vieną kunigą Lietuvoje buk jisai pro lenkas Kun. Garmus, kuriam ypatiškai žinomas tas Eznos klebonas, kaipo dikčiai tėvynei pasidarbavęs žmogus, kai ne pradės tam Stank. faktais priparodinėti, taip jam nutrynė nosį, kad nabagas paraudęs ir garbingą "durniaus" titulą gavęs visai neprieštaravo. **K. U. S.**

KĄ DARBININKAS TURĖTŲ ŽINOTI?

Klausimai ir Atsakymai

K. Ką reiškia raidės L. D. S.?

A. Raidės arba inicijalai reiškia sutrumpinus Lietuvių Darbininkų Sąjunga.

K. Koks LDS. tikslas?

A. LDS. tikslas yra: a) stiprinti narių tikybą ir dorą, prisilaikant visiškos vienybės su Katalikų Bažnyčia; b) gerinti darbininkų luomo padėjimą, keliant juos kulturiškai ir visuomeniškai ir gerinant ekonominį (turto) padėjimą; c) daryti darbininkus pilnateisiais ir naudingais šio krašto piliečiais; d) rišti darbininkų klausimą Kristaus mokslo dvasioje ir pagal krikščioniškos demokratijos nurodymų.

K. Koks LDS. veikimas?

A. LDS. veikimo dirva plati. Rupinasi globojimu ateivių; steigia knygynėlius ir skaityklas; rengia prakalbas ir diskusijas ir stengiasi nušviesti socialį klausimą sulig krikščioniškos demokratų programo; leidžia darbininkišką laikraštį vardu "Darbininkas" ir taipgi leidžia ir platina knygas, kuriose nušviečiama darbininkų klausimas krikščioniškoje dvasioje; turi streikierių agitacijos, stipendijos ir bedarbių fondus; rupinasi pagerinimu materijalinių gyvenimo sąlygų; steigia darbo biurus; rupinasi, kur galima, steigti koperatyviškas krautuves; o ypatingai pagal išgalės remia Lietuvos darbininkus, padėda jiems iškovoti teises sulig krikščionių darbininkų programo.

K. Kas gali buti LDS. nariais?

A. LDS. nariais gali buti visi žmonės turintieji nemažiau kaip 16 metų amžiaus, užsiimantieji fiziškuoju ar protiskuoju darbu, taip-pat dirbantieji krautuvėse, ofisuose ir tt. be lyties skirtumo, by tik jie butų lietuviai R. Katalikai.

K. Kaip galima pastoti LDS. nariais?

A. LDS. nariais galima pastoti išpildžius aplikaciją ir užsimokant įstojimą 50 centų.

K. Kiek reikia mokėti mėnesiui?

A. LDS. nariai moka mėnesiui 35 centus.

K. Ar daugiau nėra jokių kitų mokesčių?

A. Taip, yra ir daugiau mokesčių, bet nepriverstini.

K. Kokie mokesčiai nepriverstini?

A. Nepriverstini mokesčiai yra į streikierių, bedarbių, stipendijos ir kitus fondus.

K. Kiek reikia mokėti į Streikierių Fondą?

A. Į Streikierių Fondą LDS. nariai liuosai moka po 50c. ir $1.00 metams.

K. Kas gauna pašelpą iš Streikierių Fondo ir kiek?

A. Iš Streikierių Fondo gauna pašelpą tie kurie moka į jį: mokantieji po 50c. metams gauna pašelpą laike streiko $4.00 savaitėje; mokantieji $1.00 metams gauna $8.00 savaitėje.

K. Kaip ilgai mokama pašelpa iš Streikierių Fondo?

A. Pašelpa iš Streikierių Fondo mokama iki tol, iki kol pinigų tame fonde yra.

K. Ką gauna nariai už mėnesines?

A. LDS. nariai už mėnesines gauna organą "Darbininką" 3 sykius į savaitę; gauna kalendorių ir kitas brošiuras išleistas LDS. Centro Valdybos nutarimu.

K. Kokios teisės narių priguliančių prie LDS.?

A. Priguliančių prie LDS. narių teisės yra šios: visuose savo kuopos susirinkimuose, apskričių susivažiavimuose ir organizacijos kongresuose, jeigu bus nuo kuopos išrinkti turi sprendžiamą balsą; turi teisę nešioti organizacijos ženklelį; turi teisę gauti organą ir jame svarstyti organizacijos reikalus; turi teisę naudotis organizacijos knygynėliais, darbo biurais ir tt.; turi teisę, budami nelaimėje ir varge prašyties pagelbos savo kuopos, arba ir visos organizacijos. Budami kelionėje arba atvažavę į naują vietą, turi teisę kreipties į tos vietos LDS. kuopą, arba ir į atskirus narius, prašydami sau laikinos prieglaudos ir pagelbos.

K. Kur galima prisirašyti prie LDS.?

A. Prisirašyti galima prie vietos kuopos atsikreipiant pas raštininką arba kitą kuopos valdybos narį, kuris prigelbės išpildyti aplikaciją.

K. Kur galima prisirašyti nesant kuopos?

A. Tokiame atsitikime galima kreiptis tiesiog Centran, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

K. Nuo kada skaitosi pilnu LDS. nariu?

A. Nuo dienos prisirašymo ir užsimokėjimo visų mokesnių.

K. Kaip reikia adresuoti kreipiantis Centran?

A. Lietuvių Darbininkų Sąjunga arba LDS. Centras, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

K. Ar LDS. turi kokius nors ryšius su Lietuvos darbininkais?

A. Taip, LDS. palaiko artimus ryšius su Lietuvos darbininkais per Lietuvos Darbo Federaciją.

K. Ar LDS. išduoda kokį nors paliudymą važiuojantiems į Lietuvą?

A. Taip, LDS. išduoda paliudymą važiuojantiems į Lietuvą, pilnai užsimokėjusiems savo duokles.

K. Kokia nauda iš paliudymo?

A. Nauda didelė. Turėdamas paliudymą be jokių keblumų gali pastoti nariu krikščionių darbininkiškų organizacijų Lietuvoje ir gauti patarimą ir patarnavimą visokiuose reikaluose.

Neatidėliok! dabar proga prisirašyti prie L. D. S.

Aš, Marcijonas Staniulis, paieškau savo pusbrolio Viktoro Staniulio, Kauno redybos, Velionos valsčiaus, sodžiaus Klangių. Turiu labai svarbių žinių iš Lietuvos. Jis pats ar kas kitas kas žinote apie jį, maloneikite pranešti man, už ką busiu labai dėkingas.

Marcijonas Staniulis (13)
116 E. Holsman St., Paterson, N. J.

Stebuklingas Kalendoriškas Laikrodis.

Kuris parodo valandas, minutas, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtino ir toks laikrodėlis turėt yra didelis parankumas visam amžiui. Lukštai to laikrodėlio yra gražus ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausio plieno ir nikelio, laiką laiko gerai, ir garantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimokus $15.00, o mes parduodame fabrikos kaina už $8.75 ir priedu duodam, kuris perka laikrodėlį, mašinėlę drukavot laiškus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožnas gali drukavot, kaip ant brangios mašinos. Ji parsiduoda po $5.00 ir brangiau, o pas mus gauna **DYKAI**, kas perka laikrodėlį. Užtikriname kiekvienam užganėdinimą arba grąžinam pinigus. Prisiųsk 25c. rankpinigių, o kitus užmokėsi kada viską atneš į jusų namus. Adresas:

PRACTICAL SALES COMPANY

1219 NORTH IRVING AVE., Dept. 301 CHICAGO, ILL.

Gerbiamiems Kleborioms, Agentams ir visiems Lietuvams

Yra baigiama spausdinti "Graudųs Verksmai" Stacijos ir kitos apie Viešpaties Kančią giesmės vienoje knygelėje. — Knygelė labai paranki. Kaina 25c. Daugiau imant pigiau.

Adresuokite:

LITHUANIAN PRESS
199 New York Ave.,
Newark, N. J.

LIETUVIAI, PAS LIETUVIUS!

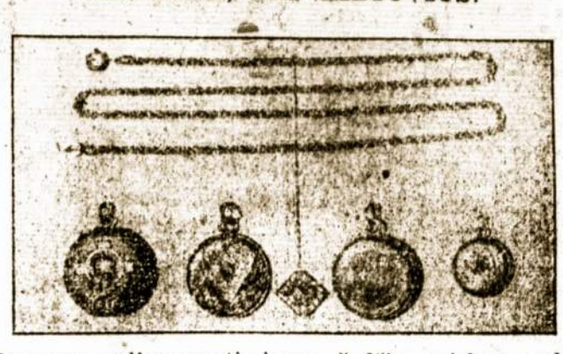

Pas mane galima gauti visokių knygų, maldaknygių, giesmių ir taip gerų knygų kaip dvasiško taip ir svetiško turinio. Laiškams popierų su visokiomis dainomis, atvirų, paveikslų ir visokių religiškų dalykų, visokių gyduolių, kurios yra leidžiama agentams pardavinėti. Vienu žodžiu, viskas galima gauti pas mane. Norėdami gauti platesnių informacijų prisiųskite pašto ženklelį už 2c. Patarnavimas yra teisingas ir greitas.

Jonas Mickevičius
205 Farren Ave.,
New Haven, Conn.

!! LAIVAKORTĖS ATPIGO !!

Į KAUNĄ (PER ANTWERP & ROTTERDAM) $104.85

Tukstančiai lietuvių ir lietuvaičių galės Pigiausiai ir Puikiausiai sugrįžti į Tėvynę per musų Didžiausią Lietuvišką Įstaigą, ant didžiausių ir greičiausių keturkamininių laivų, tiesiog be persėdimo ! ! ! ! ! ! ! !

Laivakortes parduodame ant visų linijų tiesiog į

PILIAVĄ, (Karaliaučius)
KLAIPĖDĄ,
LIEPOJŲ,
HAMBURG

ir visus kitus portus ir miestus. Rašykite klausdami rodos kaip pigiausiai ir patogiausiai sugrįšti Lietuvon, o džiaugsitės apturėję labai įdomias žinias.

Laivai į Lietuvą išplaukia kas antrą dieną. Išgauname

PAŠPORTUS,

ir taksų paliudimus. Atkeliavusius iš kitur patinkame ant stotics, pristatome bagažą ir palydime ant laivo. Priregiam viską kas reikalinga kelionei.

Siunčiame pinigus ir partraukiame gimines iš Lietuvos į Ameriką kuogreičiausiai.

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU,
(International Travel Bureau)
136 East 42nd St., (Dept. B) New York, N. Y.

Naujiena! Moterims ir Merginoms Naujiena!

Importuotos Verankos—vertės $5,—šį mėnesį tik $1.95

Ar turėjote kuomet nors gyvenime matyti tokias puikias Verankas, kaip šioji iliustracija rodo, kurios bus šauniu ornamentu jusų langų, nes jos yra vėliausios mados, vienatinės tos rusies verankos. Jų artistiškas padirbimas ir garantuotas rankų darbas jas padarė turtingomis išrodant, net ir už $15.00, jus geresnių negalit ganti, nei nelaikys ilgiau, kai šios, kurias mes išparduodam tik per šį mėnesį speciale kaina už $1.95 porai. Jai užsakysite keturias poras, atiduosime už $7.00.

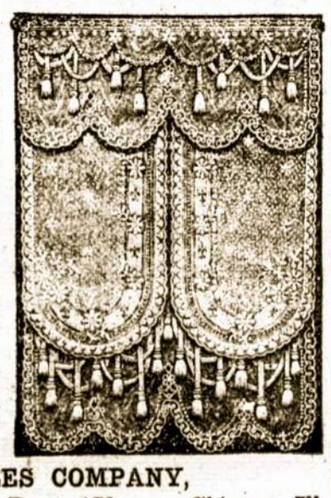

Kadangi šis pasiulymas tik trumpam laikui tėra, patarisime ta proga tuojaus naudotis. Niekuomet nesigailėsi.

Mes neprašome pinigų iškalno. Tik prisiųsk 35 centus pašto ženklais persiuntimo išlaidoms, o už verankas užmokėsi gavęs jas į namus. Rašyk tuoj.

UNION SALES COMPANY,
673 W. Madison St., Dept. 172, Chicago, Ill.

Ar jus Kančos Kleikenos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą Niešti?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jųsų Plaukai Sienka?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jąs Norite Apsaugoti Juos?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukų gražiais ir tankiais
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveikai ir švariai
NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išdirbėjo per paštą už 75c. bonką.

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA AMERIKOJE

DR. GEDVYLOS

TIKRA LIETUVIŠKA TREJANKA ARBA TREJOS DEVYNERIOS GERIAUSIAS VAISTAS DEL VISOKIŲ SKILVIO LIGŲ. 50c Pakelis.

Prisiunčiam per paštą visokius vaistus į visas valstijas Amerikoje.

Užsakydami prisiųskite Money Orderį arba paštos ženklus.

GOODVILL DRUG STORE

600 W. Baltimore St., Baltimore, Md.

VIETINĖS ŽINIOS

NATKEVYČIAUS IR ŽYGELIO PRAKALBOS BAIGĖSI TRIUKŠMU.

Kalbėtojai Negalėdami Klausimus Išaiškinti, Prasišalino Nuo Pagrindų.

Kovo 18 d., vakare, Goodwill salėje, C. Brooklyn, kalbėjo iš Lietuvos socialistų frakcijos atsiųsti St. Seimo nariai, Natkevičius ir Žygelis, Profesijinės Mokytojų Sąjungos pasiuntinys. Kaip vienas taip ir antras pasirodė labai menki kalbėtojai. Turbut delto, kad juodviem reikėjo kalbėti sunkioje tėmoje, t. y. nurodyti socialistų nuopelnus Lietuvos nepriklausomybei, kurių negalėjo suieškoti (mat blogus darbus apversti gerais, tai jau nolengva) ir nupeikti krikščionis demokratus, kurių rėka Lietuvos Nepriklausomybė iškovota ir be atodairos ginama nuo priešų.

Pirmasai kalbėjo Natkevičius, kuris pirmiausiai pasisakė, kad juodu esą atsiųsti iš St. Seimo (tokiu pasakymu, matomai, norėjo, kad publika suprastų, jog jiedu atšiuntė St. Seimas), kad susipažinti ir pasidalinti žinioms su Amerikos lietuviais. Na, ir buvo žingeidu pradėti klausyti, ką čia tie "svečiai" papasakos ir kokius socialistų nuopelnus Lietuvos nepriklausomybei nuveiktus apreikš. Bet pradėjus kalbėti pasirodė, kad tiems social-patrijotams Lietuvos nepriklausomybės reikalai yra svetimi ir Lietuvos nepriklausomybės iškovojimas ir dabartinė padėtis jiems neapeina. Nes tik pasakė, kad Lietuva nepriklausoma ir paskaitė, kurios valstybės Lietuvą pripažino de jure, bet nėsanti "laisva", ir tik tuomet busianti laisva, kuomet ne krikščionys demokratai bus didžiumoje, bet pažangiečiai (suprask socialistai, kurie savo pažangą skaito kovą prieš tikėjimą). O kai socialistai yra kompetentiški Lietuvą valdyti, tai "apznaimino" (tik nedrąsiai ir mikčiodamas) šituos "faktus": a) socialistai jau 1905 metuos turėję supratimą apie Lietuvos nepriklausomybę; b) laike karo prie vokiečių okupacijos, kuomet Lietuvoje susidarius Lietuvių Taryba iš vienos srovės, kuri pradėjus derėtis pakviesti Lietuvai katalikišką karalių. Uracha, tai socialistai išreikalavę (tik nepasakė iš ko) kad Seimą sušaukti. Bet Seimo rinkimuose kunigai pakenkė socialistams laimėti rinkimus, nes "tamsus" katalikai balsavę už krikščionis demokartus, o ne už bezdžionės apaštalus — socialistus. Gi krikščionys demokratai, budami Seime didžiumoje, nutarę dvarus išdalinti. Užtaigi socialistai smarkiai pasidarbavo, kad kunigams nemokėti nė algų, nė duoti žemės, nes tikėjimas privatinis dalykas; bet jie, socialistai, tikėjimo nekliudą, jie tik priešingi užlaikymui kunigų, įsileidimui į Lietuvą vienuolių ir steigimui katalikiškų mokyklų ir universito. "Lietuva katalikiška šalis, mes nepriešingi nė universitui, bet kad kunigų dabar nereikia, tai nereikia nė universito" (mat vargšai bandė žmonėms įrodinėti, kad katalikiškas universitas tiktai kunigus auklėja). Kunigai bažnyčiose pasaką, kad socialistai yra bedieviai (turbut del to kunigų nereikia), tai katalikai ir nebalsuoją už socialistus. Be to dar Ateitininkai ir Darbo Federacija su "bolševikiškais obalsiais" išeinanti ir patraukiami darbininkus savo pusėn, taip kad socialistai tik 10% tesudarą. Bet, kad socialistai turį daug smegenų ir tinkamų diplomatų, tai jie ir mažumoje budami turėję valdžią, nes krikščionys demokratai jiems atidavę Ministerių Kabinetą, kuriame socialistai dirbę tol, kol krikščionys demokratai sutikdavę taip, kai jie norėję. Gi dabar, kuomet k. d. nesutikę St. Seime pravesti tokius įstatymus kokius socialistai norėję, tai socialistai sugriovė Ministerių Kabinetą ir "pasakėme sudiev." Toliaus Natkevičius prisipažino, kad jie esą dabar vaidžios opozicijoj, bet remią Lietuvos reikalus (puikus ėjėjai) ir atvažiavę informuoti savo vienminčius ir pa inkti aukų delei "pagerinimo" Lietuvos, nes jei kitus rinkimus socialistai laimėsią, tai Lietuvoje busią gerai. Ir kad tą gerovę paskubinti Natkevičius skrybėlę pagavęs leidosi į publiką (kurios buvo apie pora šimtų) aukų rinkti, o tuom tarpu vakaro vedėjas perstato kalbėti antrą "svečią", profesinės Mokytojų sąjungos pasiuntinį, Žygelį.

P. Žygelis nieko naujo nepasakė ir apie Lietuvos reikalus visai nekalbėjo. Nors pradėjo savo kalbą nuo žemės reformos, bet tuojaus nusprudo nuo tėmos ir pradėjo kunigus ir vienuolius baubais piešti, esą kunigai norį, kad jiems tektų dvarai kad po tam galėtų steigti vienuolynus ir sukviesti iš kitų šalių vienuolius ir jezuitus gyventi Lietuvoje ir t. t. Žygelis didžiausį nepasitenkinimą parodė tame, kad Lietuvoje nėrima kontroliuoti bedieviškus mokytojus, kas Lietuvos "pažangą sutrukdytų". Pavyzdžiui privedė fakta, kad Joniškiuos (ar Joniškėlyj) kokia tai mokytoja, Lepšytė, pasakius mokiniams, kad peklos nėra, ai tuojaus skundas ant tos mokytojos atsidures St. Seime, ir Apšv. Ministeris Biauskas tuojaus padares kratą, bet nesuradus Jonišky peklos, mokytoja nebuvus bausta. Tokiais tai plepalais Žygelis savo kalbą ir užbaigė.

Užbaigus Žygeliui nevykusią prakalbą, vakaro vedėjas praneša, kad aukų surinko 250 dol. Mat, atsirado keletas karštų "bezdžionės patrijotų", kurie po 50 ir po 25 centus dol. aukojo, o mažesnių aukų davėjai daugelis nesuprato ikslo, nes manė, kad Lietuvos reikalams. Bet kuomet Natkevičius pasilipęs ant "steidžiaus" padėkojo už aukas ir paaiškino, kad tos aukos eis grynai socialistų partijos reikalams rinkimuose, tai tuomi dalykas visiems paaiškėjo

Pasibaigus prakalboms vienas iš publikos atsistojęs paklausė: "Ar galima duoti klausimus?"

Kalbėtojai atsako, kad gama (mat vargšai manė, kad klausimas bus apie kunigų gaspadines, bet apsiriko).

Tuomet P. K. sako: "Tamstos nurodėte, kad Lietuvoje rusta inteligentų, tai kodel iš Amerikos pagrįžus inteligentams valdžia neduoda vietų?"

Natkevičius atsidurė kėbėjo padėty: kaltinti valdžia, kuri susidėjo iš socialistų, negerai. Taigi šiaip taip tą klausimą apkraipęs pasakė, kad tame dalyke ir pačių Amerikiečių nerangumas ir nepastovumas kaltas.

Klausėjas nepatenkintas atsakymu ir kitiems klausinams negauna balso. Tuomet atsistoja kitas J. M. ir gavęs leidima sako:

"Kad socialistams rupi Lietuvos ateitis, tai kodel socialistai tokiame svarbiame Lietuvos momente išardė Ministerių Kabinetą, ir Tamstos palike St. Seimą, atvykote Amerikon partijos reikalais rupintis? Kokia priežasčia pastatėte savo partijos reikalus aukščiau valstybės?"

Kalbėtojui Natkevičiui pradėjus aiškintis, sandariečiai pamatė, kad kalbėtojai klimsta, bandė pagelbėti kalbėtojams delnų plojimu, bet pamatę, kad klausėjas keliasi iš kedės, pribėgo artyn ir ėmė rėkti, kad "tu čia negali tokius klausimus duoti — čia ne diskusijos." Tuomet J. M. sako: "Gerai, kad čia ne diskusijos, tai aš galiu eiti ant pagrindų delei klausimų išrišimo."

Kalbėtojai išgirdę iš publikos tokį pageidavimą, tuojaus abudu dingo nuo "steidžiaus". Gi vakaro vedėjas išvydęs ženklus sušuko: "Susirinkimas uždarytas. Eikite namo!" Salėj kilo lermas ir tuomi baigėsi "prakalbos".

Išklausius kalbėtojų kalbų, nesunku buvo suprasti socialistų veidmainiavimus ir nepaisymą Lietuvos nepriklausomybės. Matomai jau ir Lietuvos liaudis, kurią tie "svečiai" tamsia vadina, turėjo progos įsitėmyti socialistų veidmainystės paslaptis. Užtaigi atvyko Amerikon, ieškoti mulkių, kad gauti užuojautos ir pinigų apmuilinimui Lietuvos liaudies sekančiuose rinkimuose ir tvirtesniai propagandai bezdžioniškos civilizacijos Lietuvoje.

Bet ką reikia manyti apie musų tautininkus, kurie vis vadinosi Tėvynės mylėtojais ir nekovotojais prieš tikėjimą, o dabar išėjo visai viešai rengdami prakalbas atvažiavusiems socialistams ir dėdami aukas ne Lietuvos reikalams, bet socializmo vykinimui, naikinimui Lietuvoje krikščioniškos doros ir gesinimui patrijotinių sentimentų? Bravo, liberalai už tokią drąsą viešai atidengti savo tikrąjį veidą. Dabar jau visiems bus aišku, kad jųs Lietuvą mylite tik liežuviais, o darbais skandinate!

Reporteris

Akušerka Lietuvė
MARIJONA TAMKIENĖ
Baigusi Training School for Midwifes, Bellevue Hospital, gali matyti visados. Suteikia patarimus dykai. Egzaminuoju šlapumą ir einu ant pareikalavimo prie palagų ir atlieku darbą atsakančiai ir prieinama kaina.
Kreipkitės šiuo adresu:
304 Bedford Avenue
(pirmas flioras)
Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 3387.

Tel. 4428 Greenpoint.
DR. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto,
nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 No. 6-th Street,
BROOKLYN, N. Y.

PRANAS GRAŽYS
Muriju, cementuoju, male joju ir taisau šalygatvius ir sklepus.
Visą darbą garantuoju.
227 LEONARD STREET
Tarpe Grand ir Power Sts
Brooklyn, N. Y.

UKĖS.
Netoli manęs parsiduoda pigiai 3 ukės. Norintieji kas pirkti, aš galiu viską apie jas pasakyti; mano adresas:
Joseph Geribo, Scotville, Mich.
(15)

Juoz. Garšva
GRABORIUS
TEL. 2320 GREENPOINT
Parsamdau automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams
231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
264 FRONT ST.
CENTRAL B'KLYN

Tel. 1950 Greenpoint.
Gydau ligonius su įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė,
— MOTERŲ LIGOS —
DR. H. MENDLOWITZ,
271 Berry St., Brooklyn, N.Y.
Kampas So. 1-mos gatvės
Gerai įsitėmykite adrisą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street.

Telefonas Greenpoint 2851
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y

P. Mikolainio Agentura
Parduoda laivakortes ant visų laivų Kompanijų nustatytomis kainomis: į Liepoją $110., į Piliavą-Karaliaučių $106.50, į Bremen ir Hamburgą $103.50 ir $5.00 War Tax.
Iš Lietuvos per Liepoją iki New Yorko $114., per Piliavą-Karaliaučių $113.50, per Bremen arba Hamburgą $110.50.
Parupina pasus, keleivius pasitinka ant visų stočių New Yorke, parupina gerą nakvynę nusiunčia Bagažus ant dokų, aprupina Income Tax apmokėjimą, palydi ant laivų.
Kaipo Notary Public surašo Įgaliojimus, Pardavimo aktus, Affidavitus, Peticijas su paliudijimu Lietuvos Atstovybės Washingtone.
Siunčia Pinigus į Lietuvą greitai ir žemiausiu dienos kursu. Kurie kreipiasi į Mikolainio Agenturą, visi buna užganėduti.
P. Mikolainis
53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

LIETUVIS DENTISTAS
DR. A. PETRIKA
229 BEDFORD AVE.
Kampas North 4-tos gatvės, Viršuj Daunoros Valstinės.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 1 val. po pietų.
Telefonas: Greenpoint 5812.

Telefonas Stagg 1042.
Badavoju naujus ir taisau senus namus, apdirbu apie angus ir duris metaliniais oro saugotojais.
Perkraustau biznio ofisus ir išdirbu kas prie jų yra reikalinga.
Visą darbą garantuoju.
Z. RUČINSKAS
524 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, PAS SAVUOSIUS!
LIETUVYS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS, ATIDARĖ NAUJĄ STUDIO. TRAUKIA PAVEIKSLUS LABAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS. KURIE NORITE TURĖTI SAU GRAŽIĄ FOTOGRAFIJĄ ATMUNCIAI ATEIKITE PAS:

MOTIEJŲ LIAUKŲ
308 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas So. 1-mos gatvės

Didžiausia Brooklyne Lietuvio Čeverykų Krautuvė
Užlaiko geriausių išdirbysčių Čeverykus, W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Užeikite persitikrinti.
Simanas Pociūnas
Kampas Berry Street
127 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

AUKSINAI ATPIGO
SIUNČIANT PINIGUS Į LIETUVĄ, PERKANT ČEKIUS, DRAFTUS ARBA MAINANT PINIGUS VISADA KREIPKITĖS Į
LIETUVIŲ MECHANIKŲ SĄRYŠĮ, Inc.
94 GRAND ST. EXTENSION, BROOKLYN, N. Y.

Tel. 1042 Stagg.

Juozas Ginkus
Fotografas
499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Kampas Union Avenue.
Fotografuoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie mylit turėt GRAŽIUS savo paveikslus tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius Paveikslus, kaip mažus taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų.

S. ZUBAVIČIA
VIENATINIS BROOKLYNO KRIAUČIUS IR DIZAINERIS.
Užlaiko visokių materijų. Siuva ant užsakymo visokius vyriškus drabužius pagal naujausios mados; speciališkai del jaunų vyrų. Padarom pigiai delto, jog turim didelę dirbtuvę su visokiom reikalingom mašinom ir esame patyrę geriausių sistemų, kaip padaryt greit ir gražiai. Taipgi turime gerą patyrimą ir ant kirpimo, todel jei nori pats siuti kokį nors drabužį, atnešk mums su-kirpti, naturėsi bėdos su pasiuvimu ir turėsi gerą drabužį.
Kainos yra labai prieinamos.
Siutas ant orderio su materija ..... $19.75. Overkotas $16.50
Siutas su jusų materija ..... $15.00 Overkotas $12.00
Už sukirpimą: Siutas $1.75. Overkotas $1.50. Kelinės .50. Bruslotas .40
Su reikalu kreipkitės:
176 AINSLIE STREET, kampas Leonard St. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIO APTIEKA
Šiuomi pranešu, kad mano aptiekoje randasi visokios gyduolės, kaip Amerikoniškos, taip ir Europėjiškos. Žemiau pagarsinu tiktai tokias gyduoles, kurios taukiausini yra reikalingos del apsisaugojimo arba del prašalinimo tokių ligų, kaip šaltis, su viso kuno skaudėjimu, reumatizmas, arba kaulų gėlimo ir nuo skilvio nemalimo. Prie tų paprastų žmogaus silpnybių visos didesnės ligos prisideda.
Miltelei nuo šalčio ir viso kuno skaudėjimo 75c.
Miltelei nuo reumatizmo ir kaulų gėlimo 75c. Skilvinis Biteris $1.00.
Medicina ir Balsamas gerti ir tepti nuo visokio reumatizmo $1.50.
Todel, laike reikalo kreipkitės prie tautiečiu, o busite konogeriausiai užganėdinti.
Lietuvis Aptiekorius
FRANK A. URBAN
151 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

DVI PUIKIAUSIOS GALERIJOS BROOKLYNE.
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS
MOTIEJUS KICHAS
Jeigu Tamstoms pabodo kitų Fotografų darbas ir nesate užganėdinti, tad malonėkit kreiptis pas mane. Aš užtikrinu, kad mano darbu busit užganėdinti. Nes aš esiu pirmutinis Lietuvis Fotografas Brooklyne, ir pas mane galima užsisteliuoti arba nusitraukti visokių įvairumo paveikslų. Kainos labai prieinamos.
MANO GALERIJOS ANTRAŠAI:
227 Bedford Avenue, Tarpe No. 4-tos ir 5-tos,
579 Grand Street, Prie pat Lorimer St.,
BROOKLYN, NEW YORK.

NAMAI IR FARMOS
Ant pardavimo muriniai ir mediniai namai su didelių pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno miesto ir visnose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyne.
1 fam.—nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
3 f. — $1,800 iki $10,000 | 6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13,000 | 8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15,000 | 20 f.—$11,000 iki $50,000
Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.
Kas per musų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir apruošiname teisingai.
Ant pardavimo 200 farmų su friobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir musų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
Tel. 5028 Stagg **420 Lorimer Street** BROOKLYN, N. Y.
BRANCH OFFICE:
Pagal Grand Street

A. Kandrotas ir A. Mikalauskas
Naujai Pirkta Didele Bučerne

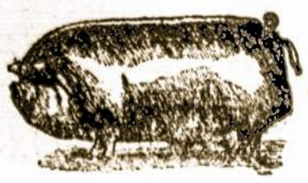
Kuriose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rukytos Mėsos. Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.
A. Kandrotas ir A. Mikalauskas
Vietoje buvusio M. Mierzwinskio.
125 GRAND STREET, kampas Berry St..
BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint.